

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, BIRŽELIO – JUNE 18, 2011 • Vol. CII Nr. 80

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-17-11

LR ambasada JAV paminėjo tremties į Sibirą metines

Diskusijos akimirka – kalba LR ambasadorius Ž. Pavilionis.

Ingos Lukavičiūtės nuotr.

Washington, DC (LR ambasada JAV) – Birželio 14 d. Washington, DC apylinkių lietuviai rinkosi į Lietuvos Respublikos ambasada JAV, kur dalyvavo diskusijoje, skirtoje tremties į Sibirą 70-osioms metinėms paminėti. Tylos minute pagerbę Sibire žuvusiųjų atminimą diskusijos dalyviai aptarė, kaip bendromis pastangomis lietuviai galėtų skleisti žinią pasauliui apie komunizmo nusikaltimus.

Diskusiją vedęs LR ambasadorius Žygimantas Pavilionis, klausė, ką konkretaus bendromis jėgomis būtų galima nuveikti, kad būtų išsaugotas bei pagerbtas komunizmo aukų atminimas.

Diskusijos dalyviai noriai dalijosi prisiminimais bei mintimis ir renginį užbaigė dokumentinio filmo „Tikėk savo svajonių išsipildymu“ apie Pauliaus Klimo žygius peržiūra. P.

Klimas, Amerikos lietuvis, aktyviai kovojo dėl Lietuvos nepriklausomybės sovietų okupacijos metu. 1988 m. jis pėsčiomis nuėjo 500 mylių iš Rochester, NY į Washington, DC, reikalaudamas Petro Gražulio, politinio kalinio, išlaisvinimo. Vėliau 1991 m., P. Klimas dalyvavo Pabaltijo kraštų nepriklausomybės žygyje, kuris prasidėjo Taline gegužės 14 d. ir baigėsi Vilniuje birželio 14 d.

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumui artėjant – 5 psl.

- Dievo šventovės statyba – 2
- XV PLMK simpoziumą stebėsiu iš tolo – 3
- Pensija – laukiamasis į Daniją? – 3
- A. Rukšėno romano sutiktuvės Cleveland, OH – 4
- „Just Millin' Around“ vaidino amerikiečiams – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- D. Budginas: „Vėl svajoju sugrįžti į Lietuvą“ – 7
- Sportas – 8
- Apžvalgos – 10
- Ar įžengs Napoleonas į Vilkaiški? – 12
- Ką veikti Lietuvoje vasarą – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.44 LT
1 EUR — 3.45 LT

Priimtas pareiškimas dėl Lietuvos ir JAV santykių svarbos

Vilnius (BNS) – Seimo Užsienio reikalų komitetas (URK) birželio 15 d., trečiadienį, priėmė pareiškimą, kuriuo pabrėžia Lietuvos ir JAV dvišalių santykių svarbą. Juo pažymima, kad JAV Lietuvai buvo ir išlieka strateginiu sąjungininku, užtikrinančiu Lietuvos saugumą, kuriant sąlygas ekonominiam augimui ir energetinei nepriklausomybei.

Sprendimu pavadintame dokumente raginama Lietuvos ir JAV san-

tykius nuosekliai plėtoti ir stiprinti visų galimų dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo rėmuose. Priimtu dokumentu pabrėžiama, kad Lietuva, kaip NATO narė, privalo vykdyti priimtus išpareigojimus ir įnešti indėlį į organizacijos kolektyvinę gynybą, palaipsniui didinant savo gynybai skirtas išlaidas mažiausiai iki 2 proc. bendrojo vidaus produkto. Pareiškime taip pat sveikinamas JAV sprendimas nemažinti Europoje esančių

pajėgų, o Lietuvos Vyriausybė raginama „tęsti intensyvų dialogą su JAV siekiant strateginių tikslų NATO rėmuose, tokių kaip NATO priešraketinės gynybos sistemos Europoje, kurios neribotų jokie papildomi susitarimai su trečiosiomis šalimis, susikūrimas“, NATO oro policijos misijos Lietuvoje pratęsimas, siekis ją paversti nuolatine. Pažymima ir teigiama Lietuvos ir JAV ekonominio bendradarbiavimo ir dvišalės prekybos raida.

Pagerbta lietuvių kilmės Venesuelos mokslininkė

Vilnius (URM info) – Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė birželio 14 d., antradienį, Užsienio reikalų ministerijoje susitiko su Lietuvoje viešnčia lietuvių kilmės Venesuelos mokslininke, žurnaliste, baltų praeities tyrinėtoja Jūrate Statkute de Rosales. Susitikimo metu A. Skaisgirytė Liauškienė domėjosi politine padėtimi Venesueloje, lietuvių bendruomenės Venesueloje gyvenimu.

Birželio 15 d. Vilniaus pedagoginiame universitete J. Statkutei de Rosales buvo suteiktas garbės daktarės vardas (honoris causa). Birželio 16 d. Lietuvos mokslų akademijoje J. Statkute de Rosales pristatė savo naują knygą „Europos šaknys ir mes, lietuviai“.

Žurnalistė, mokslininkė Jūratė Statkutė de Rosales. M. Ambrazo (ELTA) nuotr.

J. Statkutė de Rosales gimė 1929 m. Kaune. Jos tėvas Jonas Statkus

1931–1934 m. buvo Lietuvos saugumo tarnybos vadovas, 1939–1940 m. – Tautininkų sąjungos generalinis sekretorius.

Nuo 1983 m. J. Statkutė de Rosales yra populiaraus opozicinės krypties Venesuelos politikos, ekonomikos ir kultūros savaitinio žurnalo „Zeta“ vyriausioji redaktorė, turi nuolatinę skiltį dienraštyje „El Nuevo País“. Ilgą laiką bendradarbiavo su JAV Cleveland lietuvių laikraščiu „Dirva“. J. Statkutė de Rosales apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi, aukščiausiais Venesuelos ir Karakaso miesto ordinais, 1996 m. Pietų Amerikos žurnalistų organizacijos „Iberoamerikos žurnalistų asociacija“ išrinkta metų asmenybe.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Žmogaus teisių komitetas (ŽTK) birželio 15 d. nepritarė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro (LGGRTC) metinei veiklos ataskaitai. Toks politikų sprendimas gali išklabinėti 68 metų direktorės Terešės Birutės Burauskaitės kėdę, mat jeigu šios institucijos veiklos ataskaitai nepritaris ir Seimas, gali būti siūloma keisti įstaigos vadovą. Šioje istorijoje sudomino ne nepritarimas ataskaitai, o tai, kad Seimo nariams, pavyzdžiui, pasirodė keista, kad Centre esantis knygynėlis neveikia savaitgaliais, o ŽTK nariams, regis, užkliuvo ir šio Centro vadovės, ir kitų jo darbuotojų amžius. „Iš kai kurių direktorės atsakymų susidarė įspūdis, kad Centras yra tarsi kokia geranoriškai nusiteikusių pagyvenusių žmonių draugija, o ne rimta ir solidi valstybės institucija“, – nerausdamas aiškino Arminas Lydeka, knygos „Etiketą kiekvienam“ autorius ir diplomatinio protokolo ir tarnybinio etiketo žinovas-patarėjas.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
! Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
! Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šėdadinio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
• Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Šventojo Rašto Pradžios knygoje randame vaizdingą pasakojimą apie bokšto su dangų siekiančią viršūnę statybą. Statytojai turėjo tikslą išgarsėti pasaulyje, ir šis dangų siekiantis bokštas turėjo būti jų vienybės ženklą. Tačiau istorija pasakoja apie visiškai atvirkščią rezultatą: bokštas liko nepastatytas, statytojai ne tik neišgarsėjo pasaulyje, bet atsitiko blogiausia – nesusikalbėdami jie išsisklaidė po visą pasaulį. Dievas nelaimino žmonių darbo, kuriuo siekta garsinti ne Kūrėją, bet save pačius.

Pirmosios Sekminės, kurias kasmet švenčiame, buvo išties dangų siekiančio bokšto – Bažnyčios, Dievo tautos, statybos pradžia. Ant apaštalų nusileidusi Šventoji Dvasia įkvėpė juos ne tūnoti baimėje, bet eiti į pasaulį ir skelbti Evangeliją, kaip buvo nurodęs Jėzus Kristus. Išgirdę nepaprastą ūžesį, žmonės subėgo ir stebėjosi, kad, būdami skirtingų tautybių, supranta, ką apaštalai kalba. Tą dieną buvo pakrikštyti keli tūkstančiai žmonių. Tai buvo labai didelės ir sunkios statybos pradžia. Visais amžiais buvo, yra ir bus prieštaraujama Bažnyčios statybai, nes žmogaus egoizmas visuomet nori statyti savo babelio bokštą, o Dievo Dvasia lenkia vienyti ir statyti gyvąją Bažnyčią, kurios galva yra Jėzus Kristus.

Bažnyčios statyba vyksta jau du tūkstančius metų ir tęsis iki pasaulio pabaigos. Bažnyčios statyboje dalyvauja ne tik vyriausiasis Statytojas – Šventoji Dvasia, bet ir žmonės – vyskupai, kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai. Nė vieni iš šių Dievo pagalbinių negali manyti, jog yra patys svarbiausi statytojai, nes tuomet šiai statybai grėsėtų Babelio bokšto likimas. Dievo Dvasia įkvėpia tikruosius statytojus būti labai nuolankius ir vadovautis ne savo, bet Dievo išmintimi. Pačiais geriausiais Dievo pagalbinkais lieka tie žmonės, kurie leidžia savo gyvenime veikti Šventajai Dvasiai.

Šioje Bažnyčios statyboje pačią reikšmingiausią vietą užima Jėzaus Motina Švč. Mergelė Marija. Ji nuo pat pradžių buvo klusni Šventosios Dvasios veikimui. Tapusi Aukščiausiojo Motina nesididžiavo savo pašaukimu, bet visuomet laikė save Viešpaties tarnaitę. Matome, kaip

Dievo šventovės statyba

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

kitaip elgtis, nes juos nešė Dievo Dvasia. Vėliau dviejų tūkstančių metų Bažnyčios istorijoje nuolat matysime žmonių, su didele jėga ir meile nešančių Evangelijos žinią ir statančių Kristaus Bažnyčią. Vieną iš tokių neeilinių Evangelijos žinios nešėjų – palaimintąjį popiežių Joną Paulių II prieš savaitę pagerbėme Kauno Santakoje.

Vienas svarbiausių kiekvieno į Kristų tikinčio žmogaus klausimų: esu nešamas Šventosios Dvasios ar Kristų gundžiusios dykumos dvasios? Šis klausimas labai aktualus, nes šiandien yra daugybė žmonių, nesugebančių susigaudyti ir dėl to nešamų dykumos dvasios. Jie mąsto šitaip: aš tikiu į Dievą, tikiu į Kristų, tačiau savo dvasinius-religinius reikalus tvarkausi be jokių tarpininkų: meldžiuosi namuose ar gamtoje, jei jaučiu reikalą, atsi-prašau Dievą ir t. t. Šie žmonės atmeta Kristaus Bažnyčią kaip nereikalingą instituciją. Tai didysis mūsų amžiaus gundymas – užsidaryti savyje, susikuriant individualistinę religiją, kurioje šalia tikėjimo į Kristų netrukdomai veši reinkarnacija, prietarai, burtai, ateiviai iš kosmoso ir t. t. Šis reiškinys, matomas ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, kalba apie tai, kad daugeliui Šventoji Dvasia yra dar nesutiktas ir neatpažintas Dievas.

Per pirmąsias Sekmines keli tūkstančiai vyrų ir moterų pasikrikštijo ir tapo pirmaisiais Kristaus Bažnyčios nariais. Apaštalas Paulius apie juos pasakys: „Mes visi buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad sudarytume vieną Kūną, visi – žydai ir graikai, vergai ir laisvieji; ir visi buvome pagirdyti viena Dvasia“ (1 Kor 12,13–14). Priėmę Šventąją Dvasią jie suvokė, kad turi būti viena Dievo tauta, kad tik čia yra jų kelias, išsilaisvinantis iš nuodėmės, čia jų vieta, padedanti saugiai keliauti pas Tėvą, kur nuėjo jų Mokytojas Jėzus Kristus. Dievo Dvasia visuomet veikia panašiai: ji apšviečia, vienija, stato ir veda. Ji leidžia statyti ne babelio bokštus, bet nesugriaujamą Dievo šventovę.

LAIŠKAI

ŠIANDIEN LIETUVIAMS IR LENKAMS REIKIA DAUGIAU REALIZMO

Ilgai nesiryžau siųsti šio laiško. Nenorėjau dar ir pats prisidėti prie temos aštrinio. Prisimenu savo ginčus dar prieš 50 metų sovietų lageryje su likimo draugais – būsimuoju Seimo nariu Algirdu Endriukaičiu ir kitais, kai pirmąkart buvau pavadintas lenkomanu. Dabar nusprendžiau, kad turiu atvirai pareikšti savo nuomonę: man visiškai nepriimtinas redakcijos žodis, išspausdintas š. m. balandžio 16 d. numeryje, – nei turiniu, nei tuo labiau tonu.

„Provokacija“ – pavojingas žodis. Būkime atsargūs. Štai Molotov kaltino Lietuvą provokacijomis prieš sovietų įgulas, ir kas gavosi? Jūs statote ultimatumą lenkams. Jau nebeužtenka, kad Seimas smerkia. Tai kas bus toliau? Ar jau Lietuvos armija žygiuos Varšuvon? Aš juokauju. Bet tai – juokas pro ašaras. Ar ne provokacija buvo, kai jaunalietuviai daužė lenkiškus antkapius Biržų kapinėse (rodė man mama, tai buvo dar prieš karą)?

Jau nušalintas iš Nacionalistų partijos Seimo narys Gintaras Songaila kaltino net Mazovijos vaivadiją, kad remia Lenkijos kresų organizacijas. Mazovijos vaivada Jacek Kozłowski – mano giminaitis, mamos brolio anūkas. Parašiau jo motinai, savo pusseserei, – būkit atsargūs.

Gerai pažįstu abiejų tautų nacionalistų romantizmą. Šiandien abiem

tautoms reikia daugiau realizmo.

Leonardas Gogelis
Chicago, IL

„DRAUGAS“ Į PASAULĮ ŽIŪRI IŠ SAVO PUKAUS SODO

Tėvas, kunigas Kiprijonas 300 metų po Kr. rašo savo draugui Donatui laišką: Koks mūsų puikus pasaulis, kai aš į jį žiūriu iš savo puikaus sodo. Bet kai aš užlipsiu į aukštą kalną, tu žinai, ką aš pamatysiu – plėšikus keliuose, piratus jūrose, amfiteatruose žudomus žmones kitų malonumui...

Kada perskaičiau straipsnį, kuriame buvo rašoma apie „Margučio II“ uždarymą, kad „Draugo“ laikraštis eis tik tris dienas per savaitę ir straipsnio gale radau retorinį klausimą, kokio dar likimo smūgio galima laukti, galėjau iškart pasakyti – pačio blogiausio. Taip, savo laiku „Draugas“ labai daug nuveikė lietuvių labui. Senosios kartos lietuviai ir dabar negali be jo gyventi.

Aš šalia daugelio laikraščių skaitau ir „Draugą“, bet labai liūdna, kai daugelis lietuvių, „Draugo“ skaitytojų, man pareiškia, kad jie skaito tik „Draugą“. Tokių skaitytojų pasaulėžiūra yra labai skurdi, jie, kaip ir „Draugas“, į pasaulį žiūri iš savo puikaus sodo. „Draugas“ net nebando savo skaitytojų paskatinti lipti į kalną, nes, jei kas ir užlips į aukštą, aukštą kalną, tai pamatys tai, ko net nesapnavo – tikrą JAV valdančiųjų veidą, supras, kas valdo Ameriką. „Draugui“ to, matau, tikrai nereikia.

„Draugas“ man labai panašus į buvusią tarybinę spaudą – ji rašė tik visa, kas buvo gera tarybiname gyvenime. Nei vieni, nei kiti net nebando ir nebando lipti į kalną. Taip daug lengviau gyventi – žiūrint į šį pasaulį iš savo puikaus sodo.

Ar „Draugas“ protestavo, aiškino savo skaitytojams, kad JAV Aukščiausiasis Teismas leidžia tyčiotis iš visų amerikiečių švento dalyko kaip antai vėliavos, kuri aplaistyta JAV kareivių krauju, mat kitaip bus pažeistos žmogaus teisės? Kas tie teisėjai? Ar bandė aiškintis, kieno nurodymu buvo nužudytas Kennedy? Kas yra Federalinis rezervų bankas, kuris uzurpavo valdžią?

Būtų galima vardyti ir vardyti valdžios veiksmus, kurie tikrai neatitinka taip „Drauge“ liaupsinamos JAV demokratijos principų. Kaip žinomas Vilius Bražėnas sakė, kada geri žmonės, o aš neabejoju, kad „Draugo“ skaitytojai yra tikrai geri žmonės, tyli, blogis ima viršų. Ar galėtumėte tam paprieštarauti? „Draugas“ net nebando ką nors keisti, jam daug patogiau žiūrėti į šį puikų pasaulį iš savo nuostabaus sodo. Jaunoji karta jau mėgina ir nori lipti į kalną ir renkasi tuos, kurie jiems tą padeda daryti. „Draugas“ ne iš tų – jis liko senose konservatyviose vėžėse, todėl ir jo likimas, manau, aiškus visiems.

Jei aš būčiau skaitęs tik „Draugą“, nekopęs į aukštą kalną, nebūčiau šito parašęs ir gal net pasipiktinčiau, jei kas taip parašytų.

Gediminas Kairys,
Mokena, IL

Turiu prisipažinti, jog kai galvoju apie netrukus liepos 3–5 d. Lietuvoje (Vilniuje ir Kaune) įvyksiantį XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumą (PLMKS), aplanko daug, deja, ne vien teigiamų minčių.

Apie būsimą renginį pasirodanti žinias ir naujienas seku vos ne nuo 2011 metų pradžios. Mačiau, jog parengiamieji darbai ir informacijos sklaida vilkinami, programa lipdoma vangiai, ilgą laiką visa, ką galėjai matyti internete sukurtoje svetainėje (www.simpoziumas.lt), buvo kvietimas į simpoziumą. Net ir balandžio paskutinę savaitę apsilankius svetainėje sunku buvo numatyti, ko iš tiesų bus vertas renginys, kas jame dalyvaus. Bet dar sunkiau buvo apsispręsti: važiuoti į jį ar ne.

Gal dėl to, kad simpoziumas atiduotas rengti valstybinėms (taigi nemaža dalimi – biurokratinėms) įstaigoms kaip Švietimo ir mokslo ministerija, Kultūros ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos mokslų akademija, lietuvių, gyvenančių svetur, sudominimas renginiu vyko oficialiais kanalais ir tik tam tikromis, sunkiai suprantamomis progomis. Jei neklystu, nuo šių metų pradžios mūsų redakciją per LR Užsienio reikalų ministeriją pasiekė bene trys informaciniai pranešimai-raginimai paskleisti žinią apie simpoziumą iševijios lietuviams.

Prie simpoziumo parengiamųjų darbų, be Vytauto Didžiojo, Kauno technologijos ir Vilniaus universitetų, Lietuvos mokslo tarybos ir Lietuvos mokslų akademijos, prisideda ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Iš pastarosios, tiksliau – PLB atstovybės Lietuvoje, susilaukėme viso labo raginimo apie būsimą renginį pakalbinti ką nors iš organizatorių (šiuo numerį skaitykite „Draugo“ redaktorės Loretos Timukienės pokalbį su XV PLMKS organizacinio komiteto pirmininke Nerija Putinaite).

Tokia rengėjų strategija jau davė vaisių – mano žiniomis, prieš keletą savaičių Švietimo ir mokslo viceministrė, XV PLMKS organizacinio komiteto pirmininkė N. Putinaite išsakė susirūpinimą,

XV PLMK simpoziumą stebėsiu iš tolo

DALIA CIDZIKAITĖ

jog į simpoziumą užsiregistravo ypač mažai lietuvių iš užsienio. Birželio 15 dieną oficialiame sąrašė puikavosi tik devynios iš JAV užsiregistravusių dalyvių pavardės, trys iš jų – LR garbės konsulai Amerikoje. Todėl norisi paabejoti, ar, esant gana mažam iševijios lietuvių susidomėjimui simpoziumu, pavyks įgyvendinti pagrindinį PLMKS siekį – „sustiprinti pažintis ir užmegzti naudingus ryšius tarp Lietuvos ir lietuvių kilmės mokslininkų, verslininkų ar užsienyje gyvenančių kultūros veikėjų“?

Toje pačioje PLMKS svetainėje skelbiama, jog simpoziume dalyvaus žymiausi tarptautinio lygio Lietuvos mokslininkai. Paskutinį kartą žvilgtelėjusi į jau gerokai papildėjusią ir, reikia pripažinti, rimčiau atrodančią programą, mačiau ne vieno „tarptautinio lygio Lietuvos mokslininko“ pavardę. Gaila, jog dauguma jų (tarp jų – ir du iš trijų pagrindiniai pranešėjai: Valdas Adamkus ir Antanas Mockus) ypač dažnai susilaukia lietuviškos žiniasklaidos dėmesio, ne kartą savo mintis jie yra išsakę viešai, todėl vargu ar jie turės ką nors naujo simpoziume pasakyti.

O kaip su žymiais lietuvių kilmės tarptautinio lygio mokslininkais, šiuo metu sėkmingai dirbančiais svetur? Malonu matyti, jog programoje bus ir tokių, nors, mano nuomone, palyginti su ankstesniais simpoziumais, jų tikrai per mažai. Tarp JAV lietuvių, dalyvausiančių simpoziume, yra Europos humanitarinio universiteto Plėtros ir tarptautinių ryšių prarektorius Darius Udryns, Corporate Marketing for Hughes Network Systems viceprezidentas ir Russia/CIS Business generalinis direktorius Arūnas Šlekys, Vytauto Didžiojo universiteto pro-

fesorius emeritas Algirdas Avizienis, University of Illinois at Chicago profesorius Giedrius Subačius, „World Relief“ DuPage psichoterapeutė Laima Zavisauskas, Columbia University profesorius Rimas Vaičaitis, Rush universiteto Prevencijos centro direktorė gyd. Rasa Kazlauskaitė ir keletas kitų. Ir vėl – malonu, bet šie žmonės tiek čia, Amerikoje, tiek Lietuvoje yra gerai ar neblogai žinomi. Kur kiti, galbūt ne tokio „aukšto lygio“ JAV lietuviai akademikai, mokslininkai, tyrėjai?

Beje, simpoziumo internetinėje svetainėje teigiama, jog jame pranešimus skaitys aukščiausios šalies vadovai, ministrai, plačiai žinomi Lietuvos ir iševijios mokslininkai, kultūros veikėjai. Tiesa, tokių žmonių pavardės įrašytos į programą, bet, pažiūrėjus į numatytų sesijų, posėdžių laiko rėmus, kyla pagrįstų abejonių, kaip tie garbingi kviestiniai svečiai per 15, o neretai – ir mažiau minučių sugebės perskaityti savo pranešimą. Bėlika tikėtis, jog tie pranešimai bus ne tik itin lakoniški, bet ir daug pasakantys.

Dar viena naujovė – šiųmetinis simpoziumas bus jungtinis renginys su Pasaulio lietuvių ekonomikos forumu (PLEF). Todėl iš tikrųjų PLMKS truks tik dvi dienas, antroji iš jų bus skirta bendrai sesijai su PLEF. Mokslinėms sesijoms paliktas tik pusdienis, daugelio kitų pranešimai, pritrūkus laiko, bus „stendiniai“, t. y. iškabinti kažkur salėje ar vestibulyje.

Pabaigai – citata iš rengėjų paruošto pranešimo. „XV pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo tema: stiprios ir konkurencingos valstybės kūryba – tai mokslo galimybių ir jaunimo iniciatyvų energija, mokslo ir verslo bendradarbiavimo stiprinimas, lietuviškosios tapatybės išsaugojimas. Įgyvendindama šiuos tikslus Lietuva jau dabar investuoja beveik 2 mlrd. lt į mokslo ir technologijų plėtrą.“ Gaila, jog simpoziumo rengėjai investavo per mažai ne pinigų, bet pastangų, kad, net ir likus trims savaitėms iki renginio pradžios, aš, viską metusi, skrisčiau į Lietuvą.

Humoristai sako, kad Florida valstija yra laukiamasis į Dangų. Šį pasakymą galima pakeisti ir vietoj žodžio „Florida“ įrašyti „pensija“. Pensininkavimas – populiarus šių laikų „užsiėmimas“. Mano kaime vieni kūdikystėje mirdavo, kiti eidavo į mokyklą, o vasarą ganydavo žąsis ar karves. Po to dirbdavo ir mirdavo. Tais laikais pats žodis „pensija“ man buvo negirdėtas ir nemanau, kad pensininkų iš viso tais laikais buvo. Tik Amerikoje pirmą kartą su šiuo žodžiu ir pačiu reiškiniu susidūriau.

„American Psychologist“, oficialus Amerikos psichologų sąjungos žurnalas, beveik visą š. m. balandžio mėnesio numerį paskyrė pensijoms ir pensininkams. Pasinaudodamas ten keturiuose ilgokuose straipsniuose sutelkta išmintimi, paminėsiu kai kurias išsakytas mintis ir atradimus.

Pensijos planavimas turėtų prasidėti anksčiau, ypač dabar, kai yra padidėjusi asmeninė atsakomybė tai darant. Šiais laikais vidutinis darbuotojas gali planuoti turėsią 15 metų pensijos trukmę. Kai kuriems tie metai gali nusitęsti iki 20 metų. Tačiau daugelis tam nėra pasiruošę, ypač finansiškai. Vienoje Kongreso studijoje rasta, kad vidutiniškai pensijos ištekliai 55–64 metų amžiaus grupėje esantiems yra apie 100,000 dol., įskaitant nuosimčius ir gyvenimo trukmę, o tai yra 8,700 dol. metams. Kitoje studijoje rasta, kad tik 13 proc. apklaustųjų teigė, kad turi užtektinai finansinių išteklių patogiai pensijai. Taip pat rasta, kad mažiau nei 25 proc. 40–65 metų amžiaus grupėje buvo numatę, kur ir iš ko jie gyvens, išėję į pensiją. Apskaičiuojama, kad daugiau nei pusė būsimų pensininkų turės sumažinti savo išlaidas ir su-

Pensija – laukiamasis į Dangų?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

siveržti diržus. Žinoma, kad kuo daugiau žmonės yra pasiruošę pensijai, tuo teigiamiau vertina patį buvimą pensininkais.

Žmonių gyvenimo trukmė pamažu ilgėja. Pavyzdžiui, 65 metų žmogus 2007 metais galėjo tikėtis gyventi dar 18.6 metus. Pagal šį apskaičiavimą man šioje žemėje dar liko gyventi apie 9 metus. Tuo tarpu ekonominei realybei reikia žiūrėti į akis. Kyla klausimas, ar pensijos amžiui atėjus socialinio draudimo programa vis dar egzistuos? Keičiasi ir pensijų pagrindai, kur iš užtikrintos pensijos sumos iki gyvos galvos pereinama prie asmens sutaupyto ir investuoto pinigų finansų biržoje. Apibendrinant galima teigti, kad per 10 metų pensininkų skaičius padidės, jų pensijos trukmė pailgės, ir visi turės priimti daugiau asmeninės atsakomybės už savo išteklių sukauptimą.

Pensininkai turi įvairių galimybių, ką daryti su savo laiku. Prieš akis gali būti apmokamas darbas, savanorystė ir laisvalaikio užsiėmimai. Jie visi prisideda prie asmens gerovės, jo sveikatos palaikymo. Populiariau taip vadinami „tiltelio“ arba pereinamieji darbai – kai pasiekęs pensinio amžiaus asmuo sumažina savo darbo valandas, bet lieka darbo jėgos dalimi. Vienoje vyresnių nei 45 metų amžiaus asmenų apklausoje buvo rasta, kad daugiau nei pusė jų

planuoja toliau dirbti, o 89 proc. jų norėtų dirbti, jeigu ir negautų atlyginimo. Apskaičiuojama, kad 60–65 proc. pensininkų vienaip ar kitaip ką nors toliau dirba ir už tai gauna atlyginimą. Šiai grupei priklausu ir aš.

Pereinant į pensiją gali kilti gyvenamosios vietos klausimas. Priimta manyti, kad pradėjus būti pensininku daug kas persikelia gyventi kur nors kitur. Iš tikrųjų rodiniai yra visai kitokie. JAV gyventojų apklausos rodo, kad tik 9 proc. asmenų, vyresnių nei 60 metų, per 5 metus išsikėlė iš savo gyvenamosios apylinkės. Iš tų, kurie pakeitė savo gyvenamąją vietą, maždaug trečdalis tai planavo padaryti, o likusieji buvo priversti persikelti kitur dėl aplinkybių. Apie 80 proc. vyresnio amžiaus žmonių neturi jokio noro ar planų kraustyti kur nors kitur.

Tačiau gyvenamąją vietą gali priversti pakeisti sveikatos pakitimai. Taip vadinami pensininkų telkiniai ar kolonijos domina jaunus pensininkus, kurie yra dar sveiki, pilni energijos, ieško nuotykių ir naujų draugysčių. Pagyvenę pensininkai, nebepajėgūs savarankiškai gyventi, kartais turi pasirinkimą iš kelių variantų: išsikėlimo prie ar pas savo vaikus; dalinimosi butu su kitais; gyvenamosios vietos su maistu ir priežiūra, aptarnavimo gyvenamoje vietoje ir slaugos namų. Vidutiniška trukmė

slaugos namuose yra apie 2 metai.

Išėjimas į pensiją yra sprendimas ar nutarimas. Specialistai sako, kad, kol pasiekiamas tas taškas, pereinama keletą stadijų. Pradžioje pradedama bendrai galvoti apie gyvenimą pensijoje. Antroje stadijoje jau rungtinasi su konkrečiu nutarimu pradėti pensininkauti. Nutarus laukia daug kitų, praktiškų sprendimų bei veiksmų. Kas laukia perėjus šias stadijas? Kokią įtaką gyvenimas pensijoje turi asmenų laimei, jų patitenkinimui gyvenimu? Kai kurios studijos rodo, kad pensininkai, palyginti su dirbančiais, patiria daugiau vienatvės ir depresijos, turi žemesnius patitenkinimo gyvenimu rodiklius, yra mažiau aktyvūs. Kitos studijos šių radinių nepatvirtina.

Kas daro įtaką palankiam pritaikymui išėjus į pensiją? Kuo daugiau turima išteklių, tuo geresni pritaikymo rezultatai. Asmens fizinė, protinė sveikata, priešpensinė įtampa darbe bei darbo reikalavimai, laisvalaikio užsiėmimai, esant pensijoje, yra susiję su asmens turimais ištekliais. Tuo pačiu asmens finansinė padėtis, nedarbas prieš išeinant į pensiją, mažamečių vaikų turėjimas, planavimas pensijai, „tiltelio“ arba pereinamasis darbas yra glaudžiai susiję su finansiniais ištekliais. Šeimoms padėtis, darbingumas, vedybinis sutarimas, savanorystė, esant pensijoje, siejasi su socialiniais ištekliais. Tas pats pasakytina ir apie emocinę padėtį. Bendrai paėmus, kuo daugiau įvairių išteklių su savimi atsinešame ir turime, tuo labiau visi jie palengvina perėjimą į pensiją.

Nenorintiems keltis į Florida valstiją, bet norintiems būti arčiau Dangaus, pensija tikrai gali būti patraukli vieta.

Mįslingas ir paslaptinas romanai

Algio Rukšeno romano sutiktuvės

JOLITA KAVALIŪNAITĖ

Džiugu šioje gražioje, kad ir liepingo pavasario literatūrinėje vakaronėje, suruoštoje Akademinių skaučių sąjūdžio, vadovaujamo Mylitos Nasvytienės, pasitikti mūsų clyvlendiečio rašytojo, žurnalisto Algio (Al) Rukšeno vėliausia romaną „Devil's Eye“ (liet. „Velnio akis“; „Meridia Publishers“, 2010).

Ne pirmą kartą atverčiame A. Rukšeno knygą: su ašaromis akyse skaitėme jo literatūrinėmis premijomis apvainikuotą žurnalistinę „Day of Shame“ („Gėdos diena“), juokėmės su prezidentu Ronald Reagan, versdami „Are You Laughing, Comrade?“ („Ar juokiatės, drauge?“) puslapius, didžiavomės jo satyriniu vaidinimu „A Summit Meeting in Hell“ („Posėdis pragare“), laimėjusiu pirmą vietą lietuvių teatro festivalyje Čikagoje, džiaugėmės jo A. Rukšos „Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės“ (II ir III tomas) vertimu į anglų kalbą.

Dr. Jolita Kavaliūnaitė, kuri pristatė A. Rukšeno romaną „Devil's Eye“, su knygos autoriumi.

Naujo patrauklios išvaizdos romano viršelis – ant subraižyto ir pranašiskai tamsėjančio tamsiai raudono fono mįslingomis, juodomis, lyg viduramžių rankraščių raidėmis, su blizgančiu mėlynu deimantu virš žodžio „Devil's“ raidelės „i“ – skaitytoją kviečia į mįslingą žodinę erdvę, kurioje tarptautinės intrigos susipina su paslaptinio pasaulio misterijomis.

Ši vakarą neketinu išduoti šio trilerio intrigos – paliksiu pačiam skaitytojui eiti painiais romano keliais ir įminti mįslės kartu su sumaniuoju ir drąsioju romano heroju, kurį neramūs okultiniai įvykiai veda nuo Washington, DC į Izraelį, Libaną ir Egiptą. Atvertę šio romano puslapius, įžengsime į jo erdvę, stabtelėsime prie vienos kitos pastraipos, pasidžiaugsime vienu kitu žodžiu, apmąstysime aprašomų veiksmų kryptį.

A. Rukšeno detektyvinio romano veiksmas, nors rašomas būtuojų laiku, įstatytas į artimą ateitį, nušviestą neramių prologo įvykių 1958 m. – slaptą rusų misiją pietų Egipte, Sudano pasienyje, netoli Berenice.

Romanas atsiveria kinematografiškais vaizdais: iš aukštai stebime nakties danguje mėnesienos nušviestą malūnsparnį, skrendantį virš kalnų, kuriuose glūdi sena XII a. tvirtovė-vienuolynas. Ši scena paženklinta

tamsos ir nerimo: „Nedidesnis už laumžirgį, gremėzdiškas malūnsparnis vingiuodamas skrido į seną vienuolyną, kyšantį iš dykumos kalno tolimuose Egipto tyrlaukiuose, Sudano pasienyje.“ (Romano ištraukos į lietuvių kalbą verstos straipsnio autorės.)

Aplinka nyki ir nesvetinga: „Tolumoje ryškiai nubrėžti mėnesienos stovėjo vienuolyno pylimai ir budedžių bokštai. Taip tobulai susilieję su kalnu, iš kurio jie buvo išdrožti, jog atrodė lyg natūralios jo dalys. Tvirtovė buvo atskirta, nepaliesta rauputų, uolėtų Pietinės Sacharos susidarymų.“

Malūnsparnio viduje susitinkame su šios misijos vyrais – rusų NKVD slaptosios policijos „Smerch“ pareigūnais. Juos skraidinantys lakūnai nerimauja atsidadė tokioje neįtikojamoje ir pavojingoje aplinkoje. Tokiuose „tolimuose tyrlaukiuose“, apsuptuose „rausvos tuštumos“, žmogus nelaukiamas. O jo skrydis ardo nakties ramybę: „variklio *staccato* garsai aidėjo lyg patrankos šoviniai nuo kalnų sienos“.

Ši aplinka, „ši apleista dykvietė, skorpiono, angies ir demonų karalija“, pranašinga: pavojus laukia ir vienuolyno tvirtovėje. Išlipę iš malūnsparnio, lydimi vienuolių, rusai leidžiasi žemyn į šurpius požemius. Nežmoniškoje aplinkoje nužmogėję vienuoliai pranašauja šurpią pasaulio ateitį. Tos pranašystės šešėlyje, kuri gresia aptemdyti visą pasaulį, atsiverčia romano puslapiai.

Visai kitoks vaizdas už jūrių marių, už Viduržemio jūros ir Atlanto vandenyno. JAV sostinėje Washington, prie Baltųjų rūmų, atsirandame gražią pavasario dieną. Atgimstančios gamtos – jos garsų, kvapų ir sprogtančių medžių – vaizdas atsiskleidžia šviesos ženkle. Aplinką matome romano herojaus, pulkininko Christopher Caine akimis: „Jis idėmiai žiūrėjo į platų sodą, įkvėpdamas saldų balandžio orą ir mėgindamas nustatyti, kur slepiasi paukštis, kurio čiulbesys girdėjosi iš kažkur neseniai išdygusių begonijų krūmų, išrikiuotų prie įvažiavimo.“ Ir pulkininko veidas nušvinta. Jo misija iš esmės skiriasi nuo rusų karininkų misijos. Jis – JAV kariuomenės slaptojo „Omega“ dalinio narys – saugo savo kraštą.

Prologo puslapiuose, pažymėtuose tamsos ženklo, atsiskleidžiantys įvykiai ir jiems priešingi šviesos mo-

Iš k. į d. D. Nasvytis, P. Rukšenas ir autorius. P. Rukšenas, autoriaus sūnus, buvo atskingas už romano išleidimą.

tyvai įstato romaną į nesiliaujančią dienos ir nakties, šviesos ir tamsos – gėrio ir blogio – mitinės kovos erdvę. Romane nerimą keliantys įvykiai, vis augantys tamsos reiškiniai lyg muzikinis *crescendo* veda mus prie kulminacinio taško – prie galutinės dvikovos tarp gėrio ir blogio atstovų.

Dingus JAV Kongreso pirmininkės senatorės dukrai Jeannie McConnell, užsimezga romano intriga. Pulkininkui Caine patikima ją surasti. Beieškodamas jos jis įkliūva į įvairias pinkles.

Intriga rezgama nuosekliai. Pulkininkas Caine eina painiais keliais, vis susidurdamas su mįslingais įvykiais, kurie iš pradžių atrodo tarpusavyje nesusiję. Bet tam tikri pasikartojantys įvykiai verčia jį padaryti neįtikojamą išvadą. Jis atsideda tarp Scilės ir Charibdės. Jo viršininkas gen. Bradley, vadovaudamasis įprasta tvarka, tuos nepaaiškinamus įvykius laiko „sutapimais“. Tačiau profesorė Laura Mitchell ir jos dėdė Jonas tiems sugalvoja logiškai neišvengiamą priežastį. Galų gale pulkininkas turi pradėti veikti.

Romano herojus neįveikiamas. Jo nepaprasta, beveik antgamtinė jėga ir neeilinis sumanumas išryškėja visose stichijose: ugnies galia – su šaunamaisiais ginklais jis nugalė priešus žemėje (prie muziejaus), jūroje (prie Libano), ore (leidžiantis prie Egipto vienuolyno). Tačiau valdydamas ugnį, žemę, vandenį ir orą, jis priklauso mitinei erdvei.

Pulkininkas Caine ir George Washington University prancūzų istorijos profesorė L. Mitchell įsimyli vienas kitą. Jame įsikūnijusios vyrišku-

mo savybės, joje – moteriškumo. Jis kilęs iš šios pusės Atlanto, ji – iš užjūrio, iš gintaro krašto, kurio žmonės drožinėja velniukus-kipsiukus. Jų meilė gimsta mitiniame ženkle.

Aplinka aprašyta vaizdžiai ir tiksliai. Geografinis tikslumas aprašant Washington vietoves ypač svarbus, nes jis padeda išrišti intriga. Vietos, personažams keliaujant, dažnai aprašomos iš paukščio skrydžio. (Beje, romane paukščiai ir kiti gyvūnai vaidina ypatingą vaidmenį.)

A. Rukšenui svarbu paryškinti ne tik lietuvius, bet ir Lietuvai lemtingus klausimus. Tą jis daro organiškai įpindamas Laurą, jos dėdę ir Lietuvos istorijos įvykius – partizano dėdės Jono gyvenimo istoriją – į romano intriga.

Kaip ir Ian Fleming trilerių personažas James Bond, kurį mes gerai pažįstame iš filmų ir romanų, pulkininkas Caine kovoja su blogio pradū, kuris grasina užkariauti visą pasaulį. Tačiau A. Rukšeno personažas susiduria su žymiai didesnėmis – antgamtinėmis-mitinėmis jėgomis, jo kelias eina per platesnį istorinį skliautą – prancūzų karalienės Marie-Antoinette dalią prancūzų revoliucijos metu ir partizano dėdės Jono likimą kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

Kaip ir A. Rukšeno žurnalistinė knyga „Day of Shame“, kuri padovanojo filmą su aktoriumi Alan Arkin, šis detektyvinis romanai vertas filmo. Autorius meistriškai valdo trilerio žanrą: intriga įdomi, personažai psichologiškai įtikinantys, aplinka vaizdinga, veiksmas gyvas, stilius patrauklus, o kalba sklandi ir turtinga.

Džiaugiamės šiuo A. Rukšeno romanu ir laukiame tęsinio – kito romano, kuriame dar labiau išryškėtų dėdės Jono gyvenimo detalės ir Lietuvos likimo istoriniai įvykiai. Sveikiname A. Rukšena, išleidusį puikų trilerio žanro romaną.

Romaną galima įsigyti: internete per Amazon.com; tinklalapyje www.devilseyethebook.com arba kreipiantis į „Meridia Publishers“, 29439 Sayle Dr., Willoughby Heights, Ohio, 44092.

Paskaita (čia pateikiama sutrumpinta) skaityta Akademikų skaučių sąjūdžio literatūrinio vakaro, įvykusio gegužės 14 d. Lietuvių namuose Cleveland, metu.

Jolita Kavaliūnaitė – literatūros tyrinėtoja, rašytoja.

Iš k. į d.: dr. G. Matienė, Bronė Mainelienė ir D. Armonienė su autoriumi per knygos pristatymą.

Viceministrė žada galimybę pasisemti neįkainojamos patirties

XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumui artėjant

LORETA TIMUKIENĖ

Už poros savaitių, liepos 3–5 dienomis, Vilniuje ir Kaune vyks XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. Apie pasiruošimą renginiui kalbamės su simpoziumo organizacinio komiteto pirmininke, švietimo ir mokslo viceministre **Nerija Putinaite**. Viceministrė pasidžiaugė, kad organizatoriai turi daug pagalbinių ir partnerių – prie pasiruošimo prisideda Vytauto Didžiojo, Kauno technologijos ir Vilniaus universitetai, Lietuvos mokslo taryba ir Lietuvos mokslų akademija, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, turintys didelės tokių renginių organizavimo patirties. Kaune simpoziumas vyks universitetų salėse, studentai savanoriai talkininkaus renginiuose. Visi iš peties padirbėjo, rengdami simpoziumo programą, sudarydami pranešėjų sąrašus, dalydamiesi adresais kviečiant svečius. Kultūros ministerija talkina rengiant laisvalaikio kultūrinę programą.

Renginyje pranešimus skaitys Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Kolumbijos lietuvių kilmės filosofas, pacifistas, matematikas, politikas, buvęs Bogotos miesto meras Antanas Mockus, Europos Komisijos (EK) mokslinių tyrimų ir inovacijų komisarė Máire Geoghegan-Quinn. Bendroje simpoziumo ir forumo dienoje dalyvaus prezidentė Dalia Grybauskaitė, premjeras Andrius Kubilius. Pasak viceministrės, būti pranešėjais buvo kviečiamos ryškios asmenybės, turinčios didelės patirties viešajame gyvenime, kurių išvalgos gali būti labai kūrybingos ar netikėtos.

„Lietuva savo ateitį kuria Europoje, todėl manome, jog įdomu sužinoti, kaip savo ateitį projektuoja pati Europa. EK komisarė iš Airijos M. Geoghegan-Quinn imasi svarbių iniciatyvų, galinčių nulemti europinės bendruomenės pažangos raidą, gerai supranta nedidelių šalių keliamas problemas ir vertina jų patirtį. Tuo ne kartą įsitikinome, dalyvaudami Briuselyje vykstančiuose posėdžiuose, diskusijose bei neformaliuose pokalbiuose“, – sakė N. Putinaite.

Dalyvių sąrašą matome nemažai

garsių mokslininkų, verslininkų, politikų pavardžių. Įdomu, ar užteks laiko visiems dalyviams pagvildinti jiems rūpimas temas, aptarti mokslinių tyrinėjimų rezultatus ir jų panaudojimo galimybes, padiskutuoti jiems itin svarbiais klausimais. Organizatoriai žada sudaryti sąlygas, kad diskusijų aptarimų šurmulyje galėtų persikelti ir į neoficialią aplinką, jog šiuos pokalbius būtų gali-

Švietimo ir mokslo viceministrė Nerija Putinaite.

L. Timukienės nuotr.

ma tęsti ir pertraukų metu ar po oficialios darbotvarkės. Dalyvių prašoma atsivežti savo patirtis, idėjas, išvalgas ar hipotezes, į simpoziumo renginius nemokamai bus įleidžiami studentai ir gimnazistai. „Gal ir nebus didelio jaunimo antplūdžio, bet tie, kurie ateis, turės galimybę pasinerti į debatų aplinką, pasisemti neįkainojamos patirties ir žinių“, – sakė organizacinio komiteto vadovė.

Šiuometinio simpoziumo tema – stiprios ir konkurencingos valstybės kūryba. Tai – gana plati, tačiau kartu reikalaujanti gilių išvalgų ir konkrečių sprendimų tema. „Svarbiausia ir brangiausia šių laikų vertybė – idėjos. Todėl visai nesvarbu, ar simpoziume bus daugiau bendraminčių, ar karštai nesutariančių, mums rūpi, kaip jie mato Lietuvos ateitį, – tvirtina N. Putinaite. – Savime suprantamas dalykas, kad mokslo ir verslo sąjunga yra šiuolaikinės visuomenės vystymosi va-

riklis, padedantis įveikti pasaulio metamus iššūkius. Tačiau kartu kyla ir gyvybiškai svarbi tautinės tapatybės problema. Kaip neištirti tarp pasaulio didžiųjų arba atvirkščiai – neatsiriboti pasaulio užkampyje, gilinant, domintis vien tik savimi? Todėl ir kviečiame pasaulio lietuvius į protų ‘šturmą’, kad atsakytume į klausimą – kokią norime ir turime kurti Lietuvos ateitį.”

šalies sienas ir išikūrė pasaulinėje erdvėje. Juk Lietuva investuoja šimtus milijonų litų Europos Sąjungos paramos ir biudžeto lėšų į mokslo plėtrą ir ryšių su verslu stiprinimą, tad tokių žmonių patirtis ir parama būtų labai vertinga siekiant, kad investicijos nebūtų paleistos vėjais. „Tai žmonės, kuriems mokslas tapo verslu, o verslas – kūryba. Jų patirtis yra aukso vertės“, – įsitikinusi viceministrė.

Simpoziumo siekis – sustiprinti pažintis ir užmegzti naudingus ryšius tarp Lietuvos ir lietuvių kilmės mokslininkų, verslininkų ar užsienyje gyvenančių kultūros veikėjų. Aišku, nėra statistikos, kiek ir kokie ryšiai užsimezgė ankstesnių simpoziumų metu, tačiau pradėdant nuo pirmųjų simpoziumų, į kuriuos Čikagoje pradėjo važiuoti Lietuvos mokslininkai, kultūros žmonės, buvo sukurtas tiltas su išeivija. Užsimezgosios pažintys peraugo į bendrus projektus, dėstytojų ir studentų mainus.

Didžiąją dalį lėšų renginiui skyrė valstybė, taip pat bus panaudojamas ir surinktas registracijos mokestis. Skiriama lėšų apmokėti lietuvių kilmės jaunimo kelionėms į simpoziumą. Jau yra apie dešimt jaunų žmonių, pateikusių savo pranešimų tezes.

Visi, kurie į Vilnių atvyks birželio pabaigoje, spės pamatyti išpūdingą Baltijos šalių studentų dainų ir šokių šventę „Gaudeamus“. Simpoziumo dalyviai galės apsilankyti daugelyje kultūrinių renginių – M. K. Čiurlionio styginių kvarteto koncerte, Pažaislio muzikos festivalyje, pasiklausyti Karo muziejaus bokšto kariljono koncerto. Beveik tuo pačiu metu bus minimas Nobelio premijos laureato Č. Milošo 100-metis jo gimtinėje Kėdainių rajone, Šetenuose.

Kaune užsakyti viešbučiai, kurie simpoziumo dalyviams taikys nuolaidas, bus organizuotas maitinimas. Į Vilnių – bendrą sesiją su forumu, kuris rengiamas Lietuvos parodų rūmuose „Litexpo“, simpoziumo dalyviai iš Kauno bus vežami užsakytu transportu.

Daugiau sužinoti apie simpoziumą galima internetiniame puslapyje www.simpoziumas.lt

„Just Millin’ Around” vaidino amerikiečiams žiūrovams

KOTRYNA KAJOKAITĖ

Gegužės 7–8 dienomis „The Complex” teatre Hollywood lietuvių teatro trupė „Just Millin’ Around” pristatė Justinos G. Brazdžionis parašytą pjesę „DU-2”. Spektaklis buvo vaidinamas lietuvių kalba su angliškais subtitrais, nes teatro įkūrėjai norėjo su savo gimtąja kalba supažindinti Los Angeles žiūrovus.

Žiūrovai spektaklį priėmė labai šiltai. Džiaugėsi, kad galėjo pjesę išgirsti jiems nežinoma kalba, subtitrai bei gera aktorių vaidyba padėjo jiems suprasti, kas buvo norima pjesėje pasakyti.

Pjesė „DU-2” nukelia žiurovus į Godvilio miestelį, tiksliau – į jo pakalnę, kurioje nuo visų atsiskyrę gy-

vena Jis ir Ji. Istorija tiria šios poros emocinį ir psichologinį pasaulius, dažnai išryškindama tiek gražias, tiek nemalonus jų puses. Vieniši, atsiskyrę nuo bendruomenės, Jis ir Ji prisimena praeitį, analizuoja tarpusavio santykius ir sprendžia esminius egzistencijos klausimus. Laiko seka jų erdvėje neegzistuoja – visas vyksta čia ir dabar. Pagrindiniai veikėjai neturi konkretaus amžiaus, galbūt net nėra konkretūs žmonės. Jie įkūnija dichotomiją tarp vyro ir moters arba tarp visuomenės ir jos atstumtųjų.

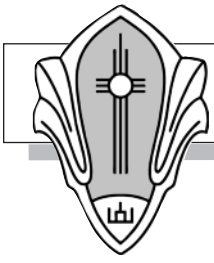
Abu veikėjai turi negalių: ji prastai girdi, o jis beveik nemato. Tai jų santykiuose sukelia nesusipratimų ir komiškų atvejų. Dažnai veikėjai patys pripažįsta, kad šios negalios

jiems naudingos: Ji ne viską išgirsta, o Jis ne viską pamato – taip išsaugomi jų santykiai. Nesusipratimai bei nesutarimai žiūrovams primena atvejus, į kuriuos pakliūname ir mes visi. Tai amžinas pokalbis tarp vyro ir moters.

Teatro trupę „Just Millin’ Around” Los Angeles įkūrė Justina G. Brazdžionis ir Amandas Ragauskas 2007 metais. Trupė gana dažnai organizuoja renginius, stato spektaklius lietuvių bendruomenei. Su spektakliu „DU-2” „Just Millin’ Around” pasiekė ir platesnį amerikiečių ratą. Ateityje planuoja toliau šią veiklą tęsti.

Spektaklio „DU-2” programėlė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Čikagos Ateitininkų Šeimos šventė pasižymėjo įžodį davusiųjų gausa

Metai lekia, kai skubam, dirbam, darom. Sunku patikėti, kaip praskubėjo dar vieneri darbingi ateitininkų veiklos metai, minint ateitininkijos (2010 m.) ir „Ateities“ žurnalo (2011 m.) šimtmečius. Lyg taip neseniai įvyko pirmieji susirinkimai ir susipažinome su metų tema „Švieskime Ateities žodžiais“, o dabar jau baigiasi metų veikla ir dalyvaujame Šeimos šventėje Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Atsisveikinsime su

Naujieji Čikagos moksleiviai ateitininkai, sėkmingai išlaikę egzaminus, Šeimos šventėje davė įžodį.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.

dindama su ateinančių metų tema – „Švieskime gyvenimą Kristuje“.

Toliau vyko įžodžiai, kuriems sunkiai ruošėsi kandidatai. Visiems įžodžiams vadovavo seselė Laimutė Kabišaitytė. Laima Aleksienė pakvietė jaunučius įžodininkus Martyną Baršketį, Vėją Čuplinską, Agnę Giedraitytę, Kiprą Janušką, Juliją Januškevičiūtę, Liną Juškelį, Kristiną Katiliūtę, Alytę Katiliūtę, Aistę Kavaliauskaitę, Rytą Kulbį, Vasarą Kulbytę, Eliną Kunickaitę, Anastasiją Majauskaitę, Matą Mikužį, Tautvydą Polių, Luką Saulį, Kristiną Šeškaite, Vytautą Staniškį, Beną Steponavičių, Emiliją Vaškytę ir Ingą Žliobaitę. Juostas užrišo kuopos globėjos Laima Aleksienė ir Rita Rušėnienė kartu su Žibute Pranckevičiene ir Audra Kubiliūte-Dauliene.

Į jaunius buvo pakelti ir ženkleliu apdovanoti Daiva Daulytė, Sigita Čuplinskaitė, Lana Razmaitė, Marisa Sauskaitė, Kipras Belopetravičius, Martynas Juškelis ir Vitas Polikaitis. Ženkliukus užsegė kuopos globėjos Laima Aleksienė ir Rita Rušėnienė kartu su Daiva Kisieliene.

Su moksleiviais įžodininkais supažindino Dainė Quinn: tai Matas Blekys, Mantas Kisielius, Vidas Kulbis, Jonas Majauskas, Matas McCarthy, Gabrielė Razmaitė, Petras Rušėnas, Monika Siliūnaitė, Paulius Siliūnas, Dainius Šoliūnas, ir Ariana Žliobaitė. Moksleivių juostas užrišo ir pasveikino globėja Vija Sidrytė-Reed, MAS CV pirm. Dalia Lietuvninkienė ir moksleivius paruošusi įžodį duoti Dainė Quinn.

Su studentų įžodininke Darija Siliūnaite Valdybos vardu supažindino ir juostą užrišo SAS pirm. Tomas Quinn.

Šių metų Šeimos šventėje sendraugių sąjungos įžodį davė Jolita Džiaugienė. Su sendraugių

įžodžiu ir ruošia įžodžiui supažindino Petras Kisielius. Su kandidate supažindino Vainis Aleksa.

Seselė Laimutė Kabišaitytė vadovavo Ateitininkų *credo*.

Toliau buvo atsisveikinta su aštuntokais abiturientais ir jiems palinkėta daug sėkmės pereinant į Moksleivių ateitininkų gretas. Vyriausių berniukų vadovas Audrius Rušėnas vadovavo atsisveikinimui. Kartu su juo kuopos globėjos Laima Aleksienė ir Rita Rušėnienė ir vyriausių mergaičių vadovė Viktorė Siliūnienė sveikino šiuos abiturientus: Mariją Čyvaite, Gintarę Daulytę, Ugnę Dinsmonytę, Liją Hoffman, Elytę McCarthy, Juozą Mikužį, Vaidą Narytę, ir Dainą Polikaitytę.

Kun. Alfonso Lipniūno – Prez. Aleksandro Stulginskio kuopos moksleivių vardu atsisveikino dvi kuopos pirmininkės: Vija Kasniūnaitė ir Žara Kisieliūtė. Jos padėjo globėjoms Vijai Sidrytei-Reed ir Vaivai Laniauskaitei už darbą ir pasisventimą.

Moksleivių abiturientų atsisveikinimui vadovavo globėja Vija Sidrytė-Reed. Ji padėjo buvusiam globėjui Mariui Polikaičiui už pagalbą ir patarimus. Kartu su Daine Quinn jie atsisveikino su šiais abiturientais: Indre Bielskute, Rimu Grybausku, Vija Kasniūnaite, Žara Kisieliūte, Rita Kušeliauskaite, Vaiva Lagūnavičiūte, Kriste Lapkute, Darium Leliu, Vytautu Prunskiu, Aleksu Sadausku, Daiva Siliūnaite, Ieva Vizgirdaite, Marija Žimkite ir Jonu Žekoniū.

Dalyvius sveikino Sąjungų Centro valdybą vardu Laima Aleksienė (JAS CV pirmininkė), Dalia Lietuvninkienė (MAS CV pirmininkė) ir Tomas Quinn (SAS CV ko-pirmininkas).

Visiems dalyviams sugiedojo Tautos himną, vėliavos buvo išnešamos.

Po apeigų ir apdovanojimų Šeimos šventės dalyviai buvo pakviesti dalyvauti Ateitininkų namų gegužinėje.

Audra Kubiliūtė Daulienė

Šeimos šventėje sendraugio ateitininko įžodį davė Jolita Džiaugienė. Šalia stovi Sendraugių programos vedėjai Vainis Aleksa (k.) ir Petras V. Kisielius.

vienais iki stovyklų, su kitais – iki rudens toje pačioje ar naujoje sąjungoje, o su trečiais nežinia kada vėl matysimės.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaičio Misijos koplyčioje; prie jų prisidėjo daugybė atstovų iš visų ateitininkų sąjungų. Po Mišių vyko iškilmingas posėdis, kuriam vadovavo Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos globėja Laima Aleksienė. Visi dalyviai sustojo pagerbti įnešamas Čikagos apylinkių ateitininkų kuopų vėliavas. Kartu visi sugiedojo Ateitininkų himną.

Visus susirinkusius Š. Amerikos ateitininkų tarybos vardu sveikino pirm. Rasa Kasniūnienė, paminėdama sėkmingą Ateitininkijos šimtmečio šventę, įvykusią rudens Čikagos miesto centre, ir supažin-

Ses. Laimutė Kabišaitytė vadovauja jaunučių ateitininkų įžodžiui Čikagos ateitininkų Šeimos šventėje Pasaulio lietuvių centre, Lemont, birželio 5 d.

D. Budginas: „Vėl svajoju sugrįžti į Lietuvą“

ALGIS VAŠKEVIČIUS

California valstijoje, Grass Valley miesto menų centre, iki birželio 20 dienos veikia dailininkės Dinos Budginas tapybos darbų paroda. Vienoje centro galerijoje – jos abstrakcijos „E-motion“, kitoje – peizažai. Šiais metais dailininkė minėjo jubiliejinį savo gimtadienį, ta proga jos gimtojoje Marijampolėje, Sūduvos krašto galerijoje iškabinti du gimtinei jos prieš trejus metus padovanoti darbai. Tada, 2008 metais D. Budginas pirmą kartą po 63-ųjų metų sugrįžo į Lietuvą ir gimtąją Marijampolę. Dabar, praėjus trejiems metams, ji vėl svajoja čia atvažiuoti.

D. Budginas gyvenimo istorija tokia įdomi, kad apie tai būtų galima parašyti atskirą knygą. 1940 metais Marijampolėje gimusi Gerda Budginaitė čia gyveno vos ketverius metus – 1944 metais, jau žuvus tėvui, su savo mama, močiute ir trimis broliais traukiniu iš Marijampolės išvažiavo į Vokietiją. Atsidūrė Žemutinėje Saksonijoje, Lehrte mieste, netoli Hannoverio. Šešerius metus čia išgyveno lageryje ir jau tada pajutusi poreikį menui piešė.

„Vokietijoje atradau mane supusį pasaulį su giriomis, ežerais ir javų laukais. Tai įkvėpė mane ilgiems kūrybos metams. Norėjau tuos vaizdus įamžinti, tad naudoju vienintele tada turėtas priemones – lapą popieriaus ir pieštuką“, – prisimena dailininkė.

Boston mieste ji norėjo mokytis menų mokykloje, tam reikėjo pinigų, tad būsimajai menininkei teko dirbti pačius įvairiausius darbus. Vėliau ji studijavo Los Angeles meno institute.

„Jaunystėje ir baletą šokau, ir pasiūlymų ‘Playboy’ žurnalui fotografuoti gavau, bet atsisakiau. Skambinau pianinu, labai domėjausi skautų veikla. Pradėjau modeliuoti rūbus, bet tai man nelabai patinko. O labiausiai domino papuošalų kūrimas“, – pasakojo D. Budginas.

Ji ištekėjo už amerikiečio Richard Kleyt, kartu su juo gyveno dvylika metų, susilaukė keturių vaikų – dviejų sūnų ir dviejų dukterų. Tuo metu dirbti ar užsiimti kūryba nebuvo kada, teko auginti gausią šeimą. Vėliau, kai su vyru išsiskyrė, o vaikai paaugo, ji vėl sugrįžo prie to, kas traukė visą gyvenimą – prie kūrybos. Ji sukūrė savo papuošalų liniją, kuri buvo mėgstama, populiari ir gerai perkama. Bet vieną dieną vagys viską pavogė, prie tuščių lentynų sulaukė ašaras teko mąstyti, ką daryti toliau. Teismuose nieko nepavyko atgauti, tad atsirado nauji užsiėmimai – baldų kūrimas, įvairūs dirbiniai iš odos – piniginės, rankinės, lagaminai.

Visą laiką jai teko kabintis į gyvenimą ir kraustytis iš vienos valstijos į kitą, iš vieno miesto – į kitą. Gyveno ir Šiaurės California, po to – Arizona, New Mexico valstijoje. Iš ten atsidūrė Hawaii, bet netiko klimatas, buvo per drėgna, tad po metų vėl teko kraustytis kitur. Galiausiai atsidūrė netoli San Francisco esančiame Gold Rush regione, kažkada buvusiam aukso ieškotojų sostine. Čia ji skiria visą savo laiką kūrybai, taip pat kelionėms, kitiems pomėgams.

Dailininkė dažnai bendrauja su

būriu savo anūkų, o jos brolis Leonas Budginas Amerikoje išgarsėjo, kai kartu su savo bendradarbiu sukūrė specialią fotoaparaturą, kuri padėjo vandenyno dugne 3,8 kilometro gylyje atrasti 1912 metų balandį nuskenusį legendinį laivą „Titanikas“.

Nors ten, kur D. Budginas gyvena, lietuvių retai sutiksi ir progų pakalbėti lietuviškai pasitaiko labai retai, dailininkė nepamiršo šios kalbos, visada stengėsi su lietuviais kalbėtis gimtąja kalba. Laiškus tautiečiams ji taip pat rašo lietuviškai, atsiprašydama už klaidas – juk Lietuvą ji paliko vos 4-erių, ten, kur išsikurdavo, lietuvių beveik nebūdavo, nebuvo ir jų bendruomenių, o Čikaga jai apskritai visiškai nežinomas miestas.

Kai prieš trejus metus ji grįžo į Lietuvą, kartu parsivežė ir nemažą bagažą – savo darbus. Vilniuje, „Arkos“ galerijoje, bei Marijampolės kultūros centre ji surengė parodas, kurios sulaukė didelio meno mylėtojų susidomėjimo. Tiesa, tas sugrįžimas per Dubliną taip pat neapsiėjo be nuotykių.

„Galite išsivaizduoti, kaip aš atrodžiau San Francisco oro uoste, stumdama didžiulę, 70 svarų sveriančią dėžę su savo tapybos darbais. Neįsivaizdavau, ką reikės su tomis dėžėmis daryti Vilniaus oro uoste. Tačiau viskas išsprendė netikėtai – kroviny Vilniuje dingo, o po dviejų dienų visus savo darbus radau atvežtus Vilniuje prie buto, kuriame gyvenau, durų“, – šypsodamasi, gražia lietuviška kalba pasakojo Dina.

Ji teigia visiškai neįsivaizdavusi, kokią Lietuvą ras po daugelio metų ir teigia 2008 metų liepą čia radusi daug saulės, daug besišypsančių veidų, nors buvo girdėjusi, kad lietuviai – niūrūs, liūdni, užsidarę. Atvykusi į Marijampolę, ji skubėjo į gatvę, kur kažkada stovėjo tėvų namai, bet jie jau neišlikę. Senosiose miesto kapinėse D. Budginas ilgai ieškojo senelio kapo, niekaip negalėjo jo rasti, o kai jau pavargusi ruošėsi išeiti, pamatė, kad stovi šalia paminklo seneliui. Tokių sutapimų, įvairių ženklų – pilnas jos gyvenimas.

Tada namo ji grįžo su gerokai palengvėjusiu bagažu – dalį darbų įsigijo lietuviai meno mylėtojai, verslininkai, kai ką ji padovanojo. Gimtinėje pamatyti vaizdai, išpūdziai atgimė naujuose darbuose. Vaikščiudama po gimtosios Marijampolės gatves, menininke vis kartojo sau – jei ne karo audros, ji būtų ir likusi marijampolietė. Tačiau viskas susiklostė kitaip.

Šiomet surengusi jau antrąją savo parodą (kovo mėnesį jos tapyba ir karnavalinės kaukės buvo rodomi Nevada City mieste), dailininkė vėl svajoja apie apsilankymą Lietuvoje. Ji neabejoja, kad dar būtinai sugrįš ir gailisi, kad to nepadarė daug anksčiau.

D. Budginas kūryboje – egzotiški California, kitų Amerikos valstijų vaizdai, peizažai, gimę po kelionių į Meksiką, Toskana regioną Italijoje, kitas vietas. Jos kūriniuose – ir savjo kelio, ir tautines tapatybės paieškos, kūriniai yra labai moteriški ir šilti. Naujausiuose darbuose, dabar rodomuose Grass Valley, jau naujos temos, stengiantis pagauti judesį ir žmogaus dvasios emociją.

„Įvardyti mano kūrybą yra tas

Dailininkė 2008 metais Marijampolėje.

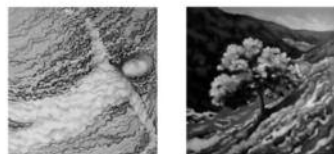
pats, kas stengtis pagauti judantį šėšėlį. Kai man jau atrodo, kad suradau tinkamą techniką ar išraiškos priemones, staiga viskas pereina į kitą lygmenį, atsiranda naujas iššūkis, kitokia vizija. Visada yra nuostabu pradėti kažką visiškai naujo, ko nedarei ir neišbandei anksčiau“, – teigia menininke.

Paklausta, kodėl kuria meną, atsako paprastai – taip ji įprasmina savo buvimą šioje žemėje ir primena garsaus Amerikos rašytojo bei dailininko Henry Miller žodžius: „Mes visi čia esame tam, kad išreikštume save.“

D. Budginas ir jos naujieji darbai.

A. Vaškevičiaus nuotr.

DINA BUDGINAS
www.dinabudginas.com

Oil Paintings

E - MOTION
figurative abstractions
GRANUCCI GALLERY

LANDSCAPES
MAIN GALLERY

SHOW DATES
May 24 ~ June 20, 2011

OPENING RECEPTION
Saturday, June 4, 2011
12:00 - 3:00 pm

THE
CENTER
FOR THE ARTS

314 West Main St., Grass Valley, CA 95945
Gallery Hours: Mon - Sat • 12:00 - 5:00 pm

DINA BUDGINAS
THE CENTER FOR THE ARTS

Naujosios parodos Grass Valley mieste plakatas.

SPORTAS

Lukas laimėjo „svajonių mylią“

EDVARDAS ŠULAITIS

Apie Luko Veržbicko (Verzbicas) pasiekimus bėgime ir triatlone esame rašę jau daug kartų, šis prieš 10 metų iš Lietuvos atvykęs jaunuolis stebina Ameriką ir visą pasaulį neeiliniais rezultatais savo amžiaus grupėse.

Lukas Verzbickas.

Ypač išpūdingi buvo du jo pastarųjų savaikių pasirodymai, kuriais bėgikas baigia savo, kaip gimnazisto, karjerą. Nuo rudens Lukas pradės lankyti bei sportuoti University of Oregon, Eugene, OR.

Priešpaskutinis atletų bėgimas kaip tik ir vyko jo būsimoje Alma Mater – Eugene, OR, kur jis mokysis ir bėgs ketverius metus. Žinovai sako, kad yra vilties, jog lietuvaits gali tapti vienu geriausių bėgikų JAV.

Birželio 4 d. L. Verzbickas, bėg-

damas aukšto lygio „Prefontaine Classic“ lengvosios atletikos rungtynėse kartu su geriausiais pasaulio profesionaliais sportininkais, gimnazistų grupėje pagerino dviejų mylių rekordą, kurį prieš trejus metus buvo pasiekęs German Fernandez (8:34.40 min). Lietuvaitis atbėgo per 8 min. 29.46 sek. Savo laimėjimu jis nustebino daugiau nei 12,000 žiūrovų minią, susirinkusią stebėti šio neeilinio įvykio. Žinovai ne tiek domėjosi žymiausiais pasaulio bėgikais, kiek žavėjosi jaunojo lietuvaicio ypatingu pasirodymu.

Po savaitės „dream mile“ laimėjo kitame JAV krašte

Kad pergalė Eugene nebuvo atsitiktinė, Lukas po savaitės įrodė kitoje JAV pusėje. Šį kartą prie Atlanto – New York mieste birželio 11 d.

Sportininkas dalyvavo vadinaujame „svajonių mylios“ („dream mile“) bėgime, kurį surengė „Adidas“ bendrovė, o varžybos vadinosi „High School Dream Mile at the Adidas Grand Prix“.

Lukas čia mylią nubėgo per 3 min. 59.71 sek. ir tapo varžybų nugalėtoju. Jis buvo ketvirtas gimnazistas Amerikoje, tokį atstumą įveikęs per mažiau nei keturias minutes. Pirmasis buvo vėliau garsiu bėgiku tapęs Jim Ryan, 1965 metais atstumą nubėgęs per 3 min. 55.3 sek..

Tai buvo paskutinis Luko pasirodymas gimnazistų grupėje. „Negalėjo būti geresnio būdo gimnazisto karjerai baigti“, – po varžybų kalbėjo jaunas lietuvaits, kurio pergalės garsina lietuvius bei Lietuvą Amerikoje.

Dvi „Lituanicos“ futbolininkų nesėkmės

EDVARDAS ŠULAITIS

„Lituanicos“ futbolo klubo vyrų vienuolikei šis sezonas yra vienas nesėkmingiausių per klubo 60 metų gyvavimo istoriją.

Žaisdami „Metropolitan“ futbolo lygos I divizijoje vyrų vienuolikei pralaimėjo 5 rungtynes, vienas sužaidė lygiosiomis ir vienas laimėjo.

Birželio 5 d. išvykoje mūsiškiai turėjo nusileisti „Kickers“ komandai 0:4, o birželio 12 d. namų aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro Lemont turėjo pripažinti „Highlanders“ pranašumą (2:4).

Nors „Lituanicos“ vyrai, vadovaujami Lino Jakovlevo, šiose rungtynėse stengėsi ir galėjo pelnyti įvarčių, tačiau laimė nebuvo jų pusėje. Lentelėje „Lituanica“ stovi priešpaskutinėje vietoje ir šį sezoną vargu ar iš jos išsikrapštys.

Birželio 19 d. išvykoje „Lituanica“ žais su „Serbska“ vienuolike, kuri taip pat stovi pirmenybinės lentelės gale. Taigi, jeigu į tolimą šiaurę galės nuvažiuoti visa komanda, mūsiškiai turėtų laimėti pergalę.

Chicagos „Fire“ pagaliau laimėjo

„Fire“ profesionalų vienuolikei sekasi dar blogiau negu „Lituanica“. Ji praėjusį sekmadienį įstengė pasiekti pirmąją pergalę per 11 rungtynių. Įvartį, žaidžiant Columbus,

OH prieš vietas „Crew“ komandą pelnė „Fire“ žaidėjas Cristian Nazarit. Čikagiečiai rungtynes laimėjo 1:0.

Po šios pergalės „Fire“ iš priešpaskutinės vietos MLS Rytų grupėje pakilo į 6-tąją tarp 9 komandų. Dabar iš 14 rungtynių čikagiečiai turi 14 taškų (2 pergalės, 4 pralaimėjimai, 8 lygiosios). Taip pat 14 taškų turi ir „Toronto FC“ vienuolikei, tačiau čikagiečiai stovi aukščiau dėl geresnio įvarčių santykio.

Rytų grupės viršūnėje yra Philadelphia (22) ir New York (irgi 22 taškai).

Vakarų grupėje aiškiai pirmuoja Los Angeles su 31 tašku.

Nesiseka ir JAV futbolo rinktinėi

JAV valstybinė rinktinė žaidžia CONCACAF auksinės taurės turnyre, kuriame rungtyniauja Šiaurės ir Vidurio Amerikos komandos. JAV iš 3 rungtynių turi 2 pergalės ir 1 pralaimėjimą.

Amerikiečiai rungtyniauja „A“ grupėje (yra 3 grupės po 4 komandas). Joje I vietą dabar užima Panama su 7 taškais. Toliau eina JAV (6 tšk.), Kanada (4 tšk.) ir Guadeloupe (0 tšk.).

Antradienį Kansas City mieste JAV įveikė Guadeloupe tik 1:0, o Kanada sužaidė lygiosiomis 1:1 su Panama.

Šeštadienį prasideda Europos moterų krepšinio pirmenybės

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiuo metu Lietuvoje daug kalbama ir rašoma apie Europos vyrų krepšinio pirmenybes, kurios, kaip žinome, vyks Lietuvoje (pirmą kartą nuo 1939 metų, kai Lietuva laimėjo aukso medalius, pakartojusi 1937 m. Rygoje pasiektą pergalę).

Vyrai kovos vėliau, o Europos moterų pirmenybės prasideda jau šį šeštadienį, birželio 18 d., kaimyninėje Lenkijoje. Beje, Lenkijoje tokios varžybos vyko ne taip ir seniai – prieš 12 metų. Tada čempionėmis tapo šeimininkės lenkės, jos įveikė Prancūziją, o Lietuva turėjo pasitenkinti šešta vieta.

Lietuvės iš 7 rungtynių laimėjo penkerias

Kaip jau žinome, Lietuvos krepšinininkės gana rimtai ruošėsi Lenkijoje vyksiančiam čempionatui. Jos sužaidė 7 kontrolines rungtynes, iš kurių penkerias laimėjo.

Draugiškų rungtynių serijoje lietuvaits įveikė Suomiją (81:58), Ukrainą (90:58) ir Baltarusiją (76:69). Po pergalės pasidalijo su latvėmis: namuose Latvija buvo įveikta 88:68, bet Rygoje pralaimėta rezultatu 57:65.

Lietuvos krepšinininkės išbandė laimę ir Lenkijoje – Katovicų mieste du kartus kovojo su šios šalies valstybine rinktine. Birželio 10 d. lietuvaits laimėjo 65:61, tačiau kitą dieną turėjo pripažinti lenkių pranašumą – 63:48.

Pirmame susitikime Algirdo

Paulausko treniruojamai Lietuvos rinktinei daugiausia taškų pelnė Agnė Abromaitė (15), Aušra Bimbaitė (13), Marina Solopova (10) ir Gintarė Petronytė (9).

Lietuvos krepšinininkės į čempionatą išvyko nusiteikusios ryžtingai.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Šeštadienį daugiausia Lietuvos komandai taškų pelnė buvo M. Solopova (15). A. Bimbaitė pelnė 9, A. Abromaitė ir G. Petronytė – po 8 taškus.

Po šių rungtynių lietuvaits grįžo į Vilnių, kur tęsė treniruotes. Į Europos čempionatą jos išskrido birželio 16 d. Lietuvos rinktinė A grupėje varžybas pradės šeštadienį su Turkija. Toje pačioje grupėje mūsiškės kovos su Rusija ir Slovakija. (Iš viso bus 4 grupės). Į tolimesnį ratą pateks 3 pirmosios komandos. Beje, lietuvaits žais Bydgoščiaus mieste.

Kas pasipuoš medaliais, sužinosime liepos 3 d., kai vyks baigiamieji susitikimai.

Lietuvos moterys Europos čempionėmis yra buvusios tik vieną kartą – 1997 m.

Paskelbtas Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės kandidatų sąrašas

PAUL TRIUKAS

Praėjusios savaitės pradžioje Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneriai paviešino rinktinės kandidatų sąrašą, kurį sudaro 20 krepšinininkų: Šarūnas Jasikevičius, Mantas Kalnietis, Tomas Delininkaitis, Rimantas Kaukėnas, Martynas Pocius, Martynas Gecevičius, Renaldas Seibutis, Deividas Gailius, Simas Jasaitis, Artūras Jomantas, Mindaugas Kuzminskas, Mindaugas Lukauskis, Paulius Jankūnas, Darius Songaila, Donatas Motiejūnas, Kšyštofas Lavrinovičius, Darjušas Lavrinovičius, Jonas Valančiūnas, Robertas Javto-

kas ir Marijonas Petravičius. Dvylika iš šių krepšinininkų sudarys komandą, kuri rugpjūčio 31–rugsėjo 18 dienomis Lietuvoje gins Lietuvos garbę Europos vyrų krepšinio čempionate.

Šie 12 krepšinininkų paaikšės likus kelioms savaitėms iki čempionato pradžios. Liepos 18 dieną prasidės treniruotė stovykla Druskininkuose. Vėliau krepšinininkai dar stovyklaus Palangoje, Kaune ir Vilniuje. Prieš pirmenybes rinktinė žais 9 draugiškas rungtynes, iš kurių trys vyks užsienyje. Lietuviai susiklaus su Slovakijos, Čekijos, Rusijos, Ispanijos, Latvijos ir Gruzijos rinktinėmis.

NBA čempionais tapo „Dallas Mavericks“

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę paaikškėjo 2011 metų NBA nugalėtojai. Jais pirmą kartą komandos istorijoje tapo „Dallas Mavericks“. Šeštose lemiamose rungtynėse pergalę 105–95 (32–27, 21–24, 28–21, 24–23) iškovojo Texas atstovai. „Mavericks“ į NBA baigiamąjį ratą iškopė tik antrą kartą istorijoje, o tai padarė 2006 metais, kai finale nusileido „Miami Heat“ klubui.

Šį kartą „Mavericks“ laimėjo 4–2 prieš tą patį „Heat“ klubą. Miami komanda praėjusią vasarą žymiai sustiprėjo. Jie pasirašė sutartis su LeBron James, Chris Bosh, Juan Ho-

ward, Mike Bibby, Žydrūnu Ilgausku ir pratęsė sutartį su Dwyane Wade. Dallas klubas per vasarą nepasikeitė, išsaugojo visus senbuvius.

2011 metų NBA baigiamoji kova įeis į istoriją kaip serija, kurioje L. James ir vėl nepavyko tapti čempionu. Miami tai taps dar vienu skaudžiu smūgiu. Ž. Ilgauskas buvo neišnaudotas baigiamuosiuose susitikimuose, galbūt tai ir buvo nesėkmės priežastis?

Naudingiausiu žaidėju išrinktas vokietis D. Nowitzki. Jis per rungtynes vidutiniškai pelnydavo po 26 taškus ir atkovodavo po beveik 10 kamuolių.

Šalies miestuose ir miesteliuose – lietuviškas kinas

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Pernai vasarą per Lietuvos miestus ir miestelius keliavęs lietuviško kino festivalis „Sidabrinė gervė“ pasiteisino – jo organizatoriai, šiais metais vos tik paskelbę geriausius lietuviškus kino ir televizijos filmus, vėl pradėjo keliauti per Lietuvą ir rodyti kiną po atviru dangumi.

Pirmą kartą „Sidabrinės gervės“ apdovanojimai buvo teikiami 2008 metais. Pernai kilo sumanymas lietuvišką kiną pristatyti ne tik didžiųjų Lietuvos miestų, bet ir nedidelių miestelių, kur jau seniai uždaryti kažkada buvę kino teatrai, žiūrovams. Pernai aplankyti 25 tokie miestai ir miesteliai, šiemet numatyta aplankyti dar tiek.

„Sidabrinė gervė“.

Šių metų festivalio apdovanojimų vakaras surengtas Vilniaus kongresų rūmuose. Tai, kad lietuviško kino baruose ne viskas gerai, rodė faktas, jog buvo pristatyti vos du per metus sukurti lietuviški pilnametražiai filmai. Ilgai skelbtas ir pusę milijono litų už paruošiamuosius darbus kainavęs filmas apie Žalgirio mūšį taip ir liko tik planuose – jam sukurti reikia bent 10 mln. litų, o tokių pinigų nėra kur paimti. Per tą laiką ir 600-osios Žalgirio mūšio metinės, kurių proga planuota kurti šį filmą, jau nutolo į praeitį. Kaip ir reikėjo tikėtis, daugiausia apdovanojimų gavo Kristijono Vildžiūno režisuotas pilnametražis filmas „Kai ap-

Žiūrovai Veisiejuose nepabūgo vasariškos dulksnos ir kantriai daugiau kaip tris valandas žiūrėjo lietuviškus filmus.

Algis Vaškevičiaus nuotraukos

kabinsiu tave”, pasakojantis apie Šaltojo karo laikus, kai į Berlyną tėvo iš Jungtinių Amerikos Valstijų atvykusią aplankyti dukrą KGB agentai bando išvilioti į Rytus, o ši bijo palikti Vakarų Berlyno pusę. Gelbėdami vienas kitą ir vengdami KGB pinklių, jie net pasiruošę atsakyti taip ilgai laukto ir planuoto susitikimo.

Šis filmas ne tik pripažintas geriausiu metų lietuvišku filmu – „Sidabrinė gervė“ statulėles gavo ir geriausias režisierius K. Vildžiūnas, geriausias metų aktorais pripažinti filme vaidinę Andrius Bialobžekis ir Elžbieta Latėnaitė, filmas apdovanojamas ir už geriausią scenarijų, taip pat geriausią dailininko darbą. Šį filmą organizatoriai parodys visur, kur tik kelias per vasarą – ir visi bus rodomi nemokami.

Geriausiu metų dokumentiniu filmu pripažintas režisieriaus Manto Kvedaravičiaus filmas apie Čėčėniją „Barzakh”, geriausiu televizijos filmu – daugelio Lietuvoje pamėgtos „Giminės. Po dvidešimt metų”.

Šiemet „Sidabrinė gervė“ naktys prasidėjo Vilkaviškyje, o birželio viduryje filmus galėjo žiūrėti Veisiejų miestelio, Lazdijų rajone, gyventojai ir svečiai. Tokių renginių metu ne tik rodomi filmai – su žiūrovais bendrauja geriausi Lietuvos kino ir televizijos filmų aktoriai, kurie ne tik pasakoja apie darbą, bet ir visus susirinkusius pavaišina – Vilkaviškyje dubeniu pačių išvirtos sriubos, Veisiejuose – skania kareiviška koše su spirgučiais.

Kuriamas filmas apie Budavonės kankinius

ANTANAS ŽILINSKAS

Artėjant Budavonės miškelyje prieš 70 metų įvykdytos žiaurios trijų kunigų egzekucijos 70-čiui, operatorius ir režisierius Dalius Ramanauskas kuria televizijos filmą „Budavonės kankiniui”.

Prieš 70 metų 1941 m. birželio 22 d. 6 val. r. raudonarmiečiai Lankeliškiuose suėmė tris kunigus: Vaclovą Balsį, Joną Petriką, Justiną Dabrilą ir Budavonės miškelyje nukankino. Lankeliškių klebono P. Karaliaus rūpesčiu, pagal kunigo Pijaus Brazausko projektą buvo pastatytas paminklas, simbolizuojantis tris kryžius.

Pokario metais paminklas buvo susprogdintas, apie sovietinių kareivių įvykdytus žiaurumus nutylima, skleidžiant mitą apie vokiečių okupantų vykdytas žudynes.

Lietuvos istorijoje tai išskirtinis įvykis, nebent primenantis Muravjov „koriko” laikus po 1863 m. sukilimo, kai viešai miesto aikštėse buvo kariai kunigai sukilėliai.

Tačiau šie kunigai nebuvo įvykdę jokių prieš sovietinį režimą nukreiptų veiksmų, o jų nužudymas peržengė visas karo laiko baisybes. Kunigai buvo fiziškai kankinami, gyviems pjaustant kūnus.

Kuriamo filmo apie Budavonės kankinius režisierius D. Ramanauskas retoriškai klausia: „Vilkaviškiai! Ką Jums reiškia Budavonės tragedija?”. Atsakydami į šį klausimą – kiekvienas pamąstykime apie šios aukos prasmę.

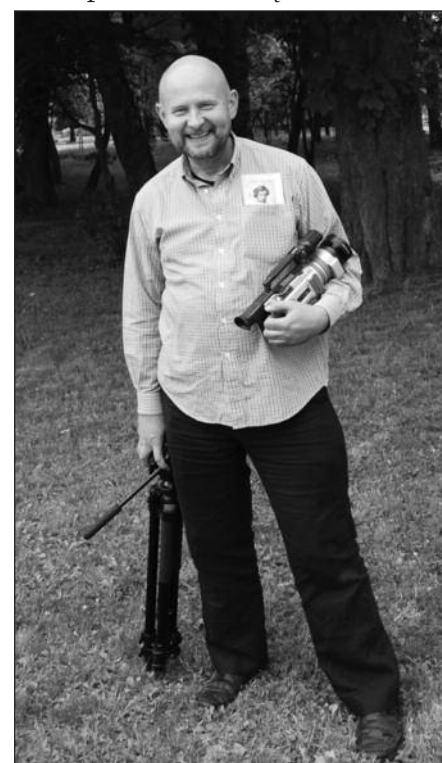
Rinkdamas medžiagą filmui D. Ramanauskas susitiko su gyvu tos epochos liudytoju kunigu Mioldažiu, kuris buvo paskirtas į Lankeliškių parapiją po įvykusios tragedijos. Garbusis kunigas dabar gyvena Kalvarijoje.

Atgimimo metais Budavonės kankinių atminimą iš užmaršties pirmieji pradėjo kelti J. Žaliabarštis ir K. Janulaitis. Jų rūpesčiu 1989 metais dar sovietinė rajono valdžia atstatė paminklą su autentišku įrašu.

Filmo kūrėjai K. Janulaitis D. Ramanauskui atskleidė daug savo surinktos autentiškos medžiagos, gyvu to įvykio liudininkų pasakojimų.

Režisierius, operatorius, akto-

rius Dalius Ramanauskas įvairiapusiais talentais apdovanojama asmenybė. Talentingas kūrėjas gimė 1961 metais mūsų rajone, Alvito miestelyje. Vidurinę mokyklą baigė Kaune, studijavo aktorinį meistriškumą, dirbo aktoriumi Kauno valstybiniame dramos teatre. Studijavo Lion (Prancūzija), o Romos Grigališkame universitete mokėsi teologijos ir religinės komunikacijos. JAV, Dalase baigė režisūros ir filmavimo profesionalų kursą. Menininkas pasirinko katalikiško Lietuvos gyvenimo atspindėjimo dokumentikoje kryptį. Jis filmo „Popiežius Jonas Paulius II Lietuvoje” operatorius. Žinomi jo filmai „Kryžių šventovė”, „Evangelizacijos žinia tūkstantmečiui Lietuvai” – apie vyskupo Brunono misiją Lietuvoje, ir dar per dešimt filmų.

Dokumentinių filmų kūrėjas Dalius Ramanauskas didžiuojasi, jog yra gimęs garsiaame Alvito miestelyje.

K. Inkratos nuotr.

Tikimasi, kad filmas apie Budavonės kankinius bus rodomas per Lietuvos ir Marijampolės televiziją išsimintinos tragedijos 70-čio išvakarėse.

Antanas Žilinskas – Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius.

Vasario 16-osios gimnazijoje – paroda Gedulo ir vilties dienai

Birželio 14 d., Vasario 16-osios gimnazijoje, Romuvos pilyje atidaryta paroda „Smurto kronika: Lietuva 1939–1941” („Eine Chronik der Gewalt: Litauen 1939–1941”) vokiečių ir lietuvių kalbomis. Paroda skirta Juodojo birželio trėmimų 70-osioms metinėms paminėti.

„Simboliška, jog minėdami Gedulo ir vilties dieną, skausmingą mūsų tautai datą, šią parodą atidaryme būtent čia, Vasario 16-osios gimnazijoje. Ši gimnazija – tarsi antroji tremčių istorijos medalio pusė – atsirado raudonajam terorui nubloškus tūkstančius lietuvių į skirtingus Vakarų pasaulio kraštus. Taip, kaip už tūkstančių kilometrų, taigoje stovintys mūsų tėvynainių kryžiai byloja apie tragišką jų likimą Sibire, taip gimnazijos kieme stovintis kryžius, mažasis jų brolis, primena apie lietuvių pabėgėlių kelią į Vakarus”, – parodą atidarydamas sakė gimnazijos

Kuratorijos pirmininkas Rimas Čuplinskas.

Tremtinės Dalios Grinkevičiūtės atsiminimų knygos „Lietuviai prie Laptevų jūros” ištrauką lietuvių ir vokiečių kalbomis perskaitė gimnazijos vienuoliktos klasės mokiniai Gintarė Dambrauskaitė ir Jonatan Lapa. Atidarymą simboliškai užbaigė Gretos Kvedaruskaitės atlikta daina „Laisvė” (aut. E. Masytė).

Parodą apžiūrėjo gimnazijos mokiniai ir mokytojai. Iki birželio 19 d. ji bus atvira Vokietijos visuomenei.

Parodos pagrindą sudaro Genocido aukų muziejaus Vilniuje ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro paroda anglų ir lietuvių kalbomis. Europos lietuvių kultūros centro Vokietijoje (ELKC) bei Diuselendorf gyvenančios Vytenės Saunoriūtės-Muschick pastangų dėka rodomi parangti lietuvių-vo-

kiečių kalbomis. Leidybą finansiškai parėmė Lietuvos Respublikos garbės konsulas prof. dr. Juergen Gramke, Vokietijos sistemų ir personalo sertifikavimo įstaiga TUV bei Vokietijos-Lietuvos bendrija. Prieš atkeliaudama į Vasario 16-osios gimnaziją, kilnojamoji paroda buvo atidaryta Steinfurt, rudenį ji bus rodoma Braunschweig mieste.

Ryškiuose, vaizdinguose, emociškai paveikiuose stenduose pateikiami įvairūs to laikmečio archyviniai dokumentai, nuotraukos, istorinės laikraščių iškarpos bei statistiniai duomenys, vaizdinę medžiagą lydi informaciniai aprašai vokiečių ir lietuvių kalbomis. Parodoje nušviečiamos Lietuvos okupacijos priežastys, trėmimų vykdymo procedūros, tremtinių gyvenimo sąlygos.

Vasario 16-osios gimnazijos info

Vasario 16-ojoje gimnazijos kieme stovintis kryžius, 1988 m. pargabentas iš Augsburg pabėgėlių stovyklos.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

1941 metų trėmimai iš Lietuvos ir kitų kraštų

ROKAS SINKEVIČIUS

Lietuva 1940 m. buvo prievarta prijungta prie Sovietų Sąjungos. Be kitų šioje totalitarinėje santvarkoje taikytų represijų Lietuvos gyventojams teko patirti ir masinius trėmimus, kurie prasidėjo tą lemtingą 1941 m. birželio 14-osios naktį.

Kaip vėliau paaiškėjo, šie pirmieji trėmimai tebuvo pradžia. Nuo 1945 m. masinius trėmimus iš Lietuvos sovietai rengdavo kasmet iki pat 1952 m., kai šią politiką nutraukė tik diktatoriaus Josif Stalino mirtis ir vadovybės krypties pasikeitimas.

Pirmojo masinio trėmimo metu buvo nusitaikyta į tuos, kurių apskaitos bylose per pirmuosius okupacijos metus spėta sukaupti kokios nors „kompromituojančios medžiagos“: apie dalyvavimą Nepriklausomybės kovose, aukštųjų valstybinių pareigų ėjimą, priklausymą Šaulių sąjungai ir pan. Tremtis palietė visas Lietuvoje gyvenusias tautas – lietuvius, žydus, lenkus, rusus ir kt., neaplenkė nė vieno šalies gyventojų sluoksnio. Masiškai buvo vežami Lietuvos inteligentai: mokytojai, gydytojai, tarnautojai, inžinieriai, kariškiai, tačiau taip pat ir darbininkai bei ūkininkai.

Reikia pažymėti, kad ištrėmimas Sovietų Sąjungoje buvo ne tik priemonė, taikoma „socialiai nepatikimiems“ asmenims. Tai buvo apskritai prevencinė priemonė, skirta palaužti galimą visuomenės pasipriešinimą. Lietuvos SSR vidaus reikalų liaudies komisaro pavaduotojas A. Mickevičius dar 1940 m. vasarą užsiminė apie būtinybę atlaisvinti respublikos kalėjimus, nes „ateityje nusimato visas pagrindinis darbas, kurį dar tik pradėdame“. LSSR represinėse struktūrose dirbęs v/s ltn. Boris Zaidenvurm buvo numatęs sąlyginį registruotinių žmonių – galimų režimo priešų – skaičių – 320,000 buvusių partijų ir organizacijų narių.

Tokių prevencinių pobūdį įrodo ir trėmimo akcijų statistikos planavimas „iš viršaus“. Slaptuose sovietiniuose dokumentuose buvo nurodoma, iš kokių regionų, kiek tūkstančių žmonių numatoma perkelti, į kokias vietas, kiek iš jų turėjo patekti į lagerius, kiek – į tremtį. Po pagrindinių žmonių gaudymų 1941 m. birželio 14-ąją, netrukus, birželio 16–18 d., Lietuvoje buvo sugaudyta dar pora tūkstančių žmonių, kurių trūko pagal planą, neradus arba nepaėmus dalies reikiamų asmenų iš pirminių sąrašų.

1941 m. birželį iš Lietuvos į tremties vietas buvo išvežta 12,800 žmonių, daugiausia – į Altajaus kraštą, gerokai mažiau – į Novosibirsko sritį, Kazachstaną ir Komijos ASSR. Visi jie nebuvo nuteisti (o juk į bandančius pabėgti šaudydavo!). Dar 4,600 buvo išsiųsti į lagerius. Jiems bylos sudarytos tik vėliau, atgaline data.

Iš visų šių išvežtų žmonių 26,5 proc. žuvo ir beveik 40 proc. likimas nežinomas (imant atskirai, išvežtų į tremties vietas žuvo 17,6 proc., 42,1 proc. likimas nežinomas, iš išvežtų į lagerius žuvo 54,5 proc.,

33 proc. likimas nežinomas). Tai statistika iš 2003 m. Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti pateiktų išvadų.

Buvo apribojamos ištrėmtųjų pilietinės ir etninės teisės (pavyzdžiui, tremties vietose pasitaikydavo draudimas šnekėti viešumoje gimtąja lietuvių kalba). Išvežamų žmonių turtais buvo konfiskuojamas, o kalbos apie pinigų persiuntimą tremtiniams pardavus dalį šio turto (drabužių, baldų ir pan.) tebuvo eilinė apgaulė, siekiant suteikti trėmimams teisėtumo iliuziją. Sunku įsivaizduoti, ką teko patirti išardytų šeimų nariams, kurie apie savo artimųjų likimą ilgus metus nebegaudavo jokios žinios, nemažai taip jų ir nebesulaukė.

Trėmimas buvo viena iš laisvės atėmimo ir išnaudojimo priemonių,

ELTA nuotr.

o įvertinant ir netinkamas pervežimo bei gyvenimo sąlygas – ir naikino. Sovietų pareigūnai arba kariškiai vežamiesiems kartais užsimindavo, kad jie yra ištrėmiami visam laikui arba numirti, tai yra, fiziškai sunkiai pakeliamas sąlygas. Dideliuose Sovietų Sąjungos plotuose tarp svetimtaučių išblaškytos tautelės buvo pasmerkiamos ir savo kalbos, kultūros, papročių praradimui.

Sovietams ištrėmus visą tautą, iš žemėlapių buvo ištrinamas ir jos pavadinimas. Ankstesnis administracinis vienetas buvo panaikinamas, o jo teritorija padalinama kaimyninėms sritims, kurių gyventojams būdavo nurodoma apgyvendinti ištuštėjusių plotus ir išsidalinę ištrėmtųjų turto likučius. Kartais šie perkėlimai į ištuštėjusias žemes buvo vykdomi ir prievarta. Taip administracinis SSRS suskirstymas ir tautų apgyvendintos teritorijos buvo kaitaliojamos priklausomai nuo trumpalaikių politinių užmojų.

Viena didžiausių Antrojo pasaulinio karo tragedijų buvo Rytų Prūsijos likimas, kai vieni civiliai gyventojai buvo sunaikinti, kiti – išvaryti, ištuštėjusius plotus apgyvendinant sovietiniais kolonistais, o visus senuosius vietovardžius pakeičiant rusiškais, komunistiniais naujadarais. Tačiau tai nebuvo vienintelis panašios brutalaus sovietų politikos pavyzdys. Po karačiajų tautos ištrėmimo iš Kaukazo, Michail Suslov 1944 m. pradžioje pareiškė: „Mes išgyven-

dinome karačiajus iš kalnų tarpeklių, dabar reikia išgyvendinti iš ten jų dvasią!“ Karačiajų vietovardžiai imti keisti rusiškais, gruziniškais, net pats šios tautos etnonimas buvo išimamas iš mokslinės, informacinės, meninės literatūros. Jei Rytų Prūsijos gyventojai priklausė valstybei, su kuria Sovietų Sąjunga kariavo, tai čia matome, kad taip pat pasielgta su „tarybinių tautų šeimai“ priklausiusia etnine grupe. Laikotarpis tas pats. Tuo metu, kai daugybė kalmukų, karačiajų, čečėnų kovėsi fronte, šaukdami „Už Stalin! Už Tėvynę!“, gaudavo apdovanojimus ir tapdavo invalidais, jų pačių valstybė trėmė jų šeimas, mažamečius vaikus ir žudė nebepeinančius senukus.

Dažnai minimas stereotipinis teiginys apie tai, kad naciai naikino žmones pagal etninius požymius, o

Kaip minėta, sovietai tremdavo ištisas mažesnes tautas ar tautines mažumas. Pastebėtina, kad represijų banga užliejo daugiausia tas etnines grupes, kurios anksčiau stipriai priešinosi carinės Rusijos imperializmui: Kaukazo, Baltijos šalių gyventojus, lenkus. Ypač didelis žmonių trėmimas pagal nacionalinius požymius prasidėjo ketvirtajame dešimtmetyje. 1931–1935 m. ištrėmti Ingermanlandijos suomia. Vokiečių šeimos, 1932–1933 m. ištrėmtos iš Ukrainos į Kareliją, 1941 m. iš ten buvo pervežtos į Komiją. 1936 m. iš Ukrainos vakarinių pasienio rajonų į Kazachstaną buvo ištrėmta beveik 36,000 lenkų. 1937 m. iš Tolimųjų Rytų į Vidurinę Aziją ištrėmta visa korėjiečių tautinė mažuma.

SSRS-Vokietijos karo metu buvo ištrėmtos įvairios Kaukazo tautos, Pavolgio vokiečiai, Krymo totoriai, taip pat kai kurios tautinės mažumos: bulgarai, graikai, suomia, norvegai, švedai.

Kyla klausimas, kodėl panašus likimas neištiko visos lietuvių tautos? Juk kai kurios Kaukazo tautelės buvo ištrėmtos už žymiai mažesnes „nuodėmes“: mobilizacijos į Raudonąją armiją vengimą ir antisovietinį pasipriešinimą, kuris siekė žymiai mažesnius mastus nei Lietuvoje. Atsižvelgiant į tai, M. Suslov 1945 m. pasakyti žodžiai „Nebijokite, Lietuva liks, bet be lietuvių“ neatrodo tuščias grasinimas.

Lemtingas veiksnys, išgelbėjęs nuo „galutinio sprendimo“ mūsų tautą, greičiausiai buvo tai, jog Lietuva išsikūrusi Europoje, prie tuometinės vakarinės SSRS sienos. Masinis tautos iškeldinimas iš čia, skirtingai nei Kaukaze ar Tolimuosiuose Rytuose, nebūtų likęs be atgarsio Vakaruose. Be to, masinių gyventojų trėmimų tempai nuolatos šiek tiek strigo, kadangi buvo sunku greitai paskirstyti tokias dideles žmonių mases. 1956 m. vasarį Nikita Chruščiov, sakydamas garsiąją kalbą, pasmerkiančią asmens kultą ir jo pasekmes, bandė juokauti, kad visi ukrainiečiai nebuvo ištrėmti tik todėl, kad jų buvo per daug ir nebuvo vietos, kur juos ištrėmti.

Reikia paminėti, kad 1954 m. balandį SSRS pasirašė 1949 m. Ženevos konvenciją dėl civilių apsaugos karo metu, kurios 49 straipsnis draudė, nesvarbu, kokie būtų motyvai, individualius ar masinius civilių asmenų perkėlimus ar deportavimus iš okupuotos teritorijos į okupuojančios valstybės teritoriją arba į bet kurios kitos okupuotos ar neokupuotos valstybės teritoriją. Kokius mastus ir sąlygas gali įgauti masinės civilių, kuriuos didžiausia pasaulio valstybė laikė savais piliečiais, trėmimai, tarptautinė bendruomenė tuo metu nesugebėjo nei įvertinti, nei į tai sureaguoti.

Tiktai 2004 m. Europos Parlamentas pripažino masinę čečėnų ir ingušų deportaciją genocidu. Visi sovietų įvykdyti nusikaltimai prieš įvairias tautas tebelaukia savo galutinio įvertinimo.

Rokas Sinkevičius – istorikas, Kauno Rezistencijos ir tremties muziejaus vadovas.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Padėkota Lietuvos valdžiai

Vilnius (BNS) – Žydų bendruomenės atstovai Vilniuje padėkojo šalies valdžiai už išsaugotą pagarbą senosioms Vilniaus žydų kapinėms, kurių atminimas buvo įamžintas Šnipiškių senųjų kapinių atminimo lenta.

Vilniuje perlaidoti 1941 m. liepą nacių sušaudytų lenkų ir žydų tautybės asmenų palaikai ir atidengtas paminklas žuvusiems. **ELTA** nuotr.

Atidengimo iškilmėse dalyvavo premjeras Andrius Kubilius, Vilniaus meras Artūras Zuokas, kiti pareigūnai, užsienio diplomatai, žydų bendruomenės atstovai. Rabinų tarybos pirmininkas rabinas Elyokim Schlessinger padėkojo Lietuvos Vyriausybei, Jungtinių Valstijų ir Jungtinės Karalystės ambasadoms, sostinės valdžiai ir miestiečiams.

„Tai istorinis įvykis, kada galime prisiminti, jog kažkada Vilnius buvo žydų gyvenimo centras. Ne tik gyvenimo, bet ir mokslo bei mokymosi, kadangi žymiausi torų aiškin-

tojai gyveno Vilniuje. Aš vis dar atsimenu, kad dauguma religinių sprendimų buvo priimti Vilniuje, o vėliau priimti visame pasaulyje“, – kalbėjo devyniasdešimtmetis rabinas.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininko pavaduotoja Faina Kukuliansky teigė, kad nors Lietuvoje žydų yra nepalyginamai mažiau negu prieš Antrąjį pasaulinį karą, tačiau „šiandien nepriklausoma Lietuvos valstybė išsaugojo pagarbą žydų tautai“.

A. Kubilius sakė, kad Lietuvai pavyko geranoriškai išspręsti ginčus. „Mes susirinkome čia priminti sau ir ateinančioms kartoms, kad prieš 180 metų čia jau buvo žydų kapinės, svarbios Vilniaus ir viso pasaulio žydų bendruomenei. Dar prieš keletą metų Šnipiškių žydų kapinės buvo aštrių ginčų vieta, tačiau drauge su tarptautine žydų bendruomene Lietuva geranoriškai rado būdų, kaip išspręsti tuos ginčus ir deramai pagerbti šią svarbią vietą“, – kalbėjo A. Kubilius.

Iškilmėse dalyvavo ir JAV valstybės departamento specialioji pasiuntinė ir kovos su antisemitizmu biuro vadovė Hannah Rosenthal. Ji sakė esanti tikra, kad Šnipiškių kapinių atkūrimas dar bus plėtojamas.

Žydų kapinės Vilniaus centre veikė nuo XVI a. Jos uždarytos XVIII a. Kapinėse buvo ir garsaus išminčiaus Vilniaus rabino Gaono kapavietė. Birželio 16 d. sostinės Panerių girininkijoje prie Titnago gatvės taip pat vyko 1941 m. liepą nacių sušaudytų Vilniaus gyventojų atminimo pagerbimas.

Europarlamentarai kreipėsi į ES vadovus dėl lenkų padėties Lietuvoje

Vilnius (BNS) – 27 europarlamentarai viešu laišku kreipėsi į Europos Sąjungos (ES) vadovus, reikalaudami spausti Lietuvą, kad ji liautųsi diskriminavusi lenkų tautinę mažumą. Be to, birželio 19 d. Vilniuje, Varšuvoje ir trijuose JAV miestuose rengiami jungtiniai protestai.

Laiške, kurį pasirašė europarlamentaras iš Lietuvos Valdemar Tomaševski, būrys Lenkijos europarlamentarų ir vienas vengras, kreipiamasi į Europos Tarybos ir Europos Komisijos vadovus bei į ES pirminkaujančios Vengrijos premjerą.

Anot europarlamentarų, ES teis-

sės aktų perkėlimas į Lietuvos teisinę sistemą turėtų gerinti mažumų padėtį, o tikrovė esą atrodo atvirkščiai. Europarlamentarai taip pat pateikia ilgą sąrašą Lietuvos valdžios sprendimų, kurie esą prastina lenkų tautinės mažumos padėtį. Minimas Švietimo įstatymas, lenkų kalbos vartojimo valstybinėse įstaigose apribojimai, dvikalbių užrašų draudimas, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimas, kuriame pabartas V. Tomaševski. Laiške tvirtinama, kad valdžios veiksmai lenkų atžvilgiu tiesiogiai prisideda prie šalje augančio nacionalizmo.

Amerikiečiai nori investuoti į Visagino AE

Vilnius (ELTA) – Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) bendrovė „Westinghouse Electric Company“ nori investuoti į Visagino atominę elektrinę, nes Amerika palaiko Lietuvos siekį tapti energetiškai nepriklausoma, teigia JAV ambasadorė Lietuvoje Anne Derse.

Norą būti strateginiais partneriais Visagino AE pareiškė Japonijos ir JAV bendrovės „Hitachi GE Nuclear Energy“ ir „Westinghouse Electric Company“. Strateginis investuotojas valdys 51 proc. akcijų, Lietuvai turėtų atitekti 34 proc. Kol kas apie jėgainės statyboms reikalingas lėšas nekalbama. Planuojama, kad jėgainė turėtų pradėti gaminti elektros energiją 2020 m. Regioninis Visagino AE projektas yra vienas pažangiausių

Lietuva ir Estija siekia tapti NATO energetinio ir kibernetinio saugumo centrais

Vilnius/Tartu (ELTA) – Lietuva ir Estija siekia tapti NATO energetinio ir kibernetinio saugumo centrais. Apie tai kalbėjo Estijos mieste Tartu susitikę Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves.

Šalių vadovai aptarė Lietuvai ir Estijai aktualiausias – energetinio ir kibernetinio saugumo problemas, dvišalio bendradarbiavimo stiprinimo galimybes regione, ES ir NATO.

Estijos prezidento kvietimu Tartu besilankančios D. Grybauskaitės teigimu, abi šalys vienija bendras siekis, kad energetika nebūtų naudojama kaip politinės įtakos įrankis. Todėl būtina spartinti visų Baltijos šalių elektros rinkos išiliejimą į Šiaurės šalių rinką ir mažinti priklausomybę nuo vieno elektros tiekėjo.

D. Grybauskaitė per susitikimą pabrėžė, jog Lietuva remia suskystintų dujų terminalo statybą Estijoje ar Latvijoje, tačiau taip pat yra apsisprendusi statyti savo terminalą Klaipėdoje. Pasak prezidentės, keli terminalai Baltijos valstybėse paskatins didesnę konkurenciją dujų rinkoje, užtikrins mažesnes kainas vartotojams ir sustiprins regiono energetinę nepriklausomybę.

„Privalome išnaudoti visas galimybes energijai gauti – statyti elektros jungtis su Švedija, Suomija ir Lenkija, stiprinti vidinių jungčių

pralaidumą, įgyvendinti Trečiąją Europos energetikos paketą ir panaudoti naujas technologijas, tarp jų – ištirti galimybes skalūnų energijai išgauti“, – sakė D. Grybauskaitė.

Derybose dėl naujosios ES finansinės perspektyvos, kurios projektas bus pateiktas ši mėnesį, Lietuvos ir Estijos vadovai sutarė bendromis jėgomis siekti, jog strateginiams regiono elektros, dujų ir transporto projektams būtų užtikrinta finansinė Europos parama.

Aptariant kibernetinio saugumo stiprinimą, prezidentė pasiūlė įgyvendinti buvusio Norvegijos užsienio reikalų ministro Jens Stoltenberg siūlymus – steigti bendras Šiaurės ir Baltijos valstybių kibernetinės gynybos pajėgas. Lietuvos ir Estijos vadovai sutarė sieksią, kad kibernetinio ir energetinio saugumo užtikrinimo klausimams būtų skirtas ypatingas dėmesys NATO viršūnių susitikime, kuris įvyks kitais metais JAV. Šalies vadovė taip pat pabrėžė, jog ši tema yra Lietuvos pirmininkavimo ESBO svarbiausias uždavinys.

Susitikime taip pat aptarti branduolinio saugumo klausimai, tolesni žingsniai, užtikrinant, kad ES kaimynystėje esančios atominės elektrinės taikytų griežčiausius saugumo reikalavimus. Prezidentai aptarė Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimo stiprinimą.

Dėl pavojaus grėsmės šalia Pentagono buvo uždaryti keliai

Arlington (ELTA) – Birželio 17 d. valdžia JAV Virginia valstijos sostinėje uždarė kelius šalia Pentagono, tebevykstant tyrimui dėl netoli Gynybos departamento būstinės stovėjusios įtartinos mašinos, kurios vairuotojas buvo sulaukytas.

Policijos pareigūnai pasakojo, kad jie auštant mieste netoli Arlington kapinių pastebėjo įtartiną vyriškį ir pasekė jį iki automobilio, kuris buvo paliktas šalia Pentagono automobilių stovėjimo aikštelės. JAV policijos pareigūnas nepatvirtino anks-

tesnių pranešimų apie tai, kad valdžia buvo radusi įtartiną paketą automobilyje. Tačiau saugumo sumetimais teritorija buvo apieškota norint išitikinti, ar nebuvo paslėptų sprogmenų. Įvyki tiria Federalinis tyrimų biuras ir Pentagono policija.

Nuo Rugsėjo 11-osios išpuolių jau ne kartą buvo bandoma pasikėsinti į Pentagoną. 2010 m. kovo mėnesį šalia Pentagono pastato įvyko susišaudymas tarp saugumo pajėgų ir susišaudymą pradėjusio vyriškio.

Grupė JAV įstatymų leidėjų padavė į teismą prezidentą B. Obama

Washington, DC (BNS) – Grupė JAV įstatymų leidėjų, sudaryta iš abiejų partijų atstovų, federaliniame teisme pateikė ieškinį prezidentui Barack Obama, kurio nurodymu „neteisėtai“ vykdomas JAV karinės operacijos Libijoje be Kongreso pritarimo.

Demokratas Dennis Kucinich ir dar devyni Atstovų rūmų nariai pasirašė pareiškimą, kuriuo ginčijama tai, kad B. Obama, jų nuomone, apėjo

Kongresą (nes tik pastarajam JAV konstitucija suteikia teisę skelbti karą), įsakydamas panaudoti karinę jėgą už šalies ribų.

„Mes esame įsitikinę, kad karo Libijoje atveju įstatymas buvo pažeistas. Mes paprašėme teismo imtis veiksmų ir apginti amerikiečius nuo šios neteisėtos politikos padarinių“, – sakė D. Kucinich.

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė,
kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Ar įžengs Napoleonas
į Vilkaviškį?

ANTANAS ŽILINSKAS

Dabar 1812 metų veikėjai seniai pasitraukę iš savo vietų, jų asmeniniai interesai dingę be pėdsakų, ir vieni tik istoriniai to laiko rezultatai tėra prieš mūsų akis.

Lev Tolstoj, „Karas ir taika“,
1959, 3 t., p. 139

Lietuvai tapus Europos Sąjungos dalimi, vis gauseni turistų srautai atvyksta ir į Vilkaviškio rajoną. Ar galime kuo sudominti europiečius: prancūzus, anglus, italus, olandus, vokiečius, skandinavus? Ar tik savo etniniu paveldu, ar ir ryšiais su Europos istorine praeitimi? Mūsų pasienio regionas per amžius buvo karų slenksčiu, tarp Rytų ir Vakarų, ir vis dar mena daugelį sąsajų su kaimynais. Manau, verta prisiminti prieš 200 metų įvykusį istorinį įvykį, kai Prancūzijos imperatorius Napoleonas Bonapartas, apsistojęs Vilkaviškio dvare, pasirašė kreipimąsi į karius, skelbdamas karą Rusijai. Išlikę šio įvykio liudininko kunigo B. Butkevičiaus atsiminimai.

Napoleonas keliasi per Nemuną. (Freska Kauno restorane „Senieji rūsiai“: „1812 m. birželio mėn. 24 d. Prancūzijos Vidurio armijos perkėla per Nemuną“. Dailininkas Br. Rutkauskas, Vilkaviškis).

Prancūzų istorikas žurnalistas Renė Mortelis 1932 m. išspausdinęs atsiminimų ištrauką rašė: „Rytų Europos archyvuose yra brangios nepaskelbtos medžiagos apie Napoleono epopėją. Lietuvos fonduose – daug nežinomos medžiagos, vertos kantraus dėmesio... Mums ypatingai reikia pažymėti įdomius atsiminimus lietuvių dvarininko, ilgą laiką ėjusio Vilkaviškio klebono pareigas. Šito inteligentiško stebėtojo paliudijimas likimo valia nebuvo paskelbtas.“

Šiais metais sukanka 200 metų, kai po Tilžėje 1807 m. pasirašytos taikos Sūduvos kraštas tapo Napoleono imperijos dalimi ir įsigaliojo garsusis Napoleono civilinis kodeksas, davęs pradžią baudžiamos panaikinimui Suvalkijoje. Tai paskatino spartesnę šio krašto ekonominių vystymąsi. O tai darė įtaką ir naujų turtinių santykių atsiradimui, valstiečių turtėjimui. Gal todėl iš šio krašto vėliau ir kilo gausus būrys pirmosios kartos lietuvių kilmės inteligentijos?

Tad kas gi įvyko 1812 m. birželio viduryje Vilkaviškyje? Kaip rašo kunigas B. Butkevičius, visi geresni namai Vilkaviškyje buvo užimti grafų, maršalų, generolų ir Napoleono armijos blizgančių karininkų. Klebonijoje gyveno Neapolio karalius J.

Muratas, o vienintelio gydytojo namuose apsigyveno Italijos vicekaralius Eugenijus ir bavarų sosto įpėdinis.

Manoma, kad Napoleonas į Vilkaviškį atvyko 1812 m. birželio 20 dienos pavaikare. Raudoname vakarų horizonte vilkaviškietėiai pastebėjo dulkių stulpą ir Virbalio-Vilkaviškio plente išgirdo trimito garsą. Už trimitininko mažu vežimėliu, pakinkytu vienu baltu arkliu (simboliško žirgo vardas buvo Maskva), važiuo mažas žmogus – Napoleonas, apsivilkęs raitųjų šaulių pulko munduru, su trumpa smėlio spalvos miline ir trikampe kepure. Paskui jojo būrys žvilgančia apranga karininkų.

Napoleonas nuvyko tiesiai į Vilkaviškio dvarą, kur jam buvo paruoštas butas. Aukštų tuopų pavėsyje buvo pastatyta didelė palapinė su dviem stalais. Napoleoną sunervino pranešimas, kad jo kariuomenei trūksta duonos. Jis įsakė visose Vilkaviškyje esančiose duonai kepti krosnyse kepti duoną ir ją aprūpinti kariuomenę.

Po kelių dienų Napoleonas surengė gvardijos parada. Visi parade

dalyvavę maršalai ir generolai blizgėjo auksu ir sidabru. Pats Napoleonas buvo apsirengęs paprastai ir kukliai, tačiau jo žirgas skyrėsi iš visų: baltas kaip pienas, su žemę siekiančiomis, brangiausiais akmenimis išsiuvinėtomis kamanomis. Kariuomenė, pasitikusi Napoleoną, sušuko: „Tegyvuoją imperatorius!“. Maršalas Luji Bertje, perskaitė karo paskelbimą Rusijai. Priėmęs parada, Napoleonas sugrįžo į savo butą. Kariuomenė pradėjo žygį į Kauną. Jos priekyje jojo Neapolio karalius Muratas. Greta maršalo gražia uniforma išsiskyrė generolas Krasinskis.

Senieji vilkaviškietėiai pasakoja, kad Vilkaviškio dvaro sode dar pokario metais stovėjo akmeninė girna-

Istorinis Napoleono akmuo.

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Vilkaviškio dvaro pastatas. Nuotraukos iš Vilkaviškio krašto muziejaus fondų.

pusė, vadinama Napoleono stalu. Teigiama, kad istorinis akmuo buvo sušaldytas ir pateko į gretimų namų pamatus.

Pasitinkant 200-ąsias istorinio įvykio metines, siūlyčiau prie Vilkaviškio dvaro pastato sutvarkyti aikštelę, atkurti akmeninį stalą ir šią vietą įvardyti kaip turistinį objektą.

Prieš keletą metų Vilkaviškio Garbės pilietis Kazys Karuža buvo iškėlęs kitą sumanymą Vilkaviškio dvaro pastato gyventojams išpirkti butus, o atnaujintame istoriniame pastate įkurti muziejų ir viename kambaryje įrengti Napoleono žygiui skirtą parodą.

Beje, Napoleono žygio per Vilkaviškį dalyvių Kauno, restorane „Senieji rūsiai“ freskoje įamžino vilkaviškietis dailininkas Bronius Rutkauskas. Išsamią istorinę medžiagą dailininkui pateikė karo istorikas Arvydas Pociūnas. Istorikas puoselėja viltį, kad istorinį Napoleono įžengimą į Vilkaviškį galima atkurti ir surengti karo istorijos klubų žygių atkartojantį Napoleono ir jo generolų įžengimą į Vilkaviškį.

Antanas Žilinskas – Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius.

Sudoku Nr. 39 atsakymai

7	5	6	1	4	9	3	8	2
9	1	3	5	8	2	6	4	7
8	4	2	6	7	3	1	5	9
2	7	1	9	5	6	4	3	8
6	9	4	8	3	1	2	7	5
3	8	5	4	2	7	9	1	6
1	2	7	3	9	8	5	6	4
5	6	8	2	1	4	7	9	3
4	3	9	7	6	5	8	2	1

4 + 3 + 1 = 8

3	6	9	5	8	4	2	7	1
1	4	2	9	3	7	6	8	5
7	8	5	6	2	1	4	3	9
2	1	7	8	9	3	5	4	6
4	3	6	2	7	5	1	9	8
9	5	8	4	1	6	3	2	7
6	9	3	7	5	2	8	1	4
5	7	1	3	4	8	9	6	2
8	2	4	1	6	9	7	5	3

5 + 3 + 3 = 11

„Draugo“ sudoku Nr. 38 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė

Vida Bučmienė, Cleveland, OH
B. Kasperavičius, St. Petersburg, FL
Darija Naujokienė, San Francisco, CA

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkiu tapo mėgiama „Draugo“ skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad tiek sudoku, tiek kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

IEŠKO DARBO

* **Moteris**, grįžtanti savaitgaliais, išsinuomotų atskirą kambarį Villa Park ar Lombard priemiesčiuose. Skambinkite tel. 708-769-1763, Irena.

* **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško senelių priežiūros darbo. Gali pakeisti savaitgaliais ir išleisti atostogų. Tel. 630-677-7467 arba 630-280-1347.

* **Moteris** (perka) ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali prižiūrėti ir lietuviškai kalbančius vaikus. Tel. 708-425-0216 Angelė.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali

pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Studentė** ieško darbo su gyvenimu ar ilgesniu pakeitimu nuo birželio mėn. Tel. 630-212-9098.

SIŪLO DARBĄ

Busy Trucking Company Looking for CDL Class „A“ truck driver. Minimum Exp. 5 years. Clean record. Send resume Unlimiteddelivery@yahoo.com or call (847) 219-2838.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašu pasiteiraukite apie mūsų 2011m. brošūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltiją. Organizuojame specialią turistinę kelionę į Lietuvą ir Lenkiją, rugpiučio 1-16 d., 2011 metais. Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami vienas 2 mieg., du 1 mieg. 1vonios butai.
Tel. 630-674-5414 Linas
Century 21 ProTeam

www.draugas.org

Autorius parduoda knygą, 20 puslapių, „Mr. Kugelis“ anglų k. Daug receptų kugelio, vėdarų, cepelinų ir kitų patiekalų iš bulvių. Kaina \$7.
Tel. 773-735-4722

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų
ruošos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

SPA Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, estetikos ir
manikiūro specialistai.

Tel.: 708-805-2696, Penny

South side intermodal trucking
company looking for experienced
CDL drivers. 80% drop and hook.

Call Mr. White at

815-834-9090

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

ATLANTIC
Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas
laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas
lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Auto Export

Automobilių pirkimas bei
siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas
visoje Amerikoje.

Trucking

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei
pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje

8801 78th Ave *Bridgeview*, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

www.draugas.org

Šis parkas yra pritaikytas visokio amžiaus žmonėms. Žmonės, prisirišę virvėmis, gali laipti ant tarp medžių įrengtų trasų, kurios yra įvairiuose aukščiuose.

Ką veikti Lietuvoje vasarą Kelionė į Druskininkus

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Labas visiems. Tikiuosi, kad Jūsų vasara yra gera. Ir vėl iš Lietuvos rašau Jums apie savo nuotykius. Šį kartą su broliu ir dėde nuvykau į Druskininkus. Druskininkai labiausiai žinomi kaip gydymo ir poilsio vieta. Žmonės iš visų kraštų atvažiuoja pailsėti į šį miestelį. Mūsų kelionės tikslas buvo aplankyti internete matytą nuotykių parką, kuris ir yra Druskininkuose.

Močiutė mane prikėlė anksti ryte. Aš tuoj pat suruošiau savo daiktus kelionei. Išėjau į lauką, ir mano dėdė Romas su broliu atvažiavo. Mano broli Andrių Jūs tikriausiai gerai pažįstate iš jo straipsnių „Drauge“. Dėdė Romas yra mano mamos brolis, kuris su mumis daug bendrauja, kai lankomės Lietuvoje.

Mano dėdė norėjo, kad mes kuo anksčiau būtume Druskininkuose, todėl kad pietų metu ten bus labai karšta. Į Druskininkus atvažiavome truputį po dešimtos, pasistatėme automobilį ir nuėjome į „ONE nuotykių parką“. Mes tikėjomės, kad mus priims tuo laiku, bet ten buvo labai daug žmonių ir patarė ateiti vėliau.

Tada nuėjome į Druskininkų vandens parką. Priėjus prie kasos, moteris mums pasakė, kad vandens parkas atsidaro dvyliką valandą. Mes buvome labai nusiminę, bet dėdė Romas mus nuvežė į miesto parką. Ten mes kažkiek pasėdėjome ir tada ėjome pietauti. Pietums aš valgiau picos, nes mes buvome itališkame restorane. Buvo labai skanu. Po pietų mes nuvažiavome į tą „ONE nuotykių parką“. Truputį reikėjo palaukti, bet pagaliau mus priėmė.

Taigi, kas yra tas nuotykių parkas? Šis parkas yra pritaikytas visokio amžiaus žmonėms. Žmonės, prisirišę virvėmis, gali laipti ant tarp medžių įrengtų trasų, kurios yra įvairiuose aukščiuose. Ten taip pat galima „perskristi“ per Nemuno upę.

Mums uždėjo tokius diržus. Instruktorius paaiškino, kaip elgtis ir kada ką daryti. Taip mūsų popietė prasidėjo – buvo labai smagu. Kartais, kai reikėjo pereiti nuo vieno medžio į kitą, reikėjo labai smarkiai stengtis, nes buvo sunku.

Kai aš ir brolis jau perėjome tris trasas, pabandėme „skristi“ per Nemuną (užsikabinome ant virvės ir čiuožėme žemyn). Buvo labai smagu ir išpūdinga, nors aš beveik susižeidžiau. Aš ir brolis net keturis kartus „perskridome“ per Nemuną.

Pagaliau įdavėme mūsų diržus ir, perėję per gatvę, patekome į vandens parką. Sumokėjome už bilietus ir persirengėme. Tada aš ir brolis nubėgome prie nuošliaužų, o dėdė Romas ėjo į pirtis. Nors ir reikėjo laipti daug, buvo tikrai verta. Gaila, kad iš pradžių dvi nuošliaužos neveikė.

Kai artėjo laikas išeiti, bijojome, kad mūsų dėdė neišeis iš pirties ir mums reikės mokėti baudą. Bet dėdė atėjo. Tada įdavėme savo „laikrodžius“ – jie rodo, kiek laiko dar liko, ir yra naudojami užrakinti ir atrakinti spinteles, kur dedami daiktai.

Visi pavargę, bet geros nuotaikos važiavome namo. Tokie tie mano nuotykių Druskininkuose. Tikrai verta ten pabuvoti tiek jaunam, tiek ir senam. Jei norite daugiau sužinoti apie parką, galite susirasti internete: www.onenuotykiuparkas.lt.

Aš bandysiu kuo daugiau ir greičiau Jums atsiųsti savo išpūdžius ir nuotykius Lietuvoje, tad ieškokite mano straipsnių!

Gytis M. Kriaučiūnas – 14-metis „Draugo“ bendradarbis, šią vasarą leidžiantis Lietuvoje.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638

Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Lemputė dega jau 110 metų

JAV California valstijos Livermore miestas vėl rengiasi sveikinti elektros lempuotę, nepailstančiai šviečiančią jau 110 metų. Keturių vatų lempuotę pagal paskirtį tarnauja nuo 1901 metų. Mylimiausia miesto gyventojų elektros lempuotė, kurios gimtadienis bus minimas birželio 18

dieną, 1901 metais buvo įsukta vietos ugniagesių stotyje – tai buvo vietos verslininkų dovana. Nuo tada, neskaitant trumpos pertraukos 1903 metais, savaitės atostogų 1937 metais ir 1976 metais, lempuotė iki pat šios dienos skleidžia šviesą.

Delfi.lt

Filmas siūlo pasigrožėti Žeme iš orbitos

Žiūrėti draugo kelionėje darytas mėgėjiškas nuotraukas – nelabai žavintis užsiėmimas. Tačiau ši astronautų orbitoje filmuota medžiaga tiesiog nežemiška. Tokių didelės raiškos vaizdo medžiagą iš geriausių astronautų darytų nuotraukų sukūrė NASA mokslininkas Justin Wilkinson, rašo „Daily Telegraph“.

Septynių minučių trukmės filmas, pavadintas „Ką mato astronauto kamera“ („What An Astronaut's Camera Sees“), prasideda pietvakarių Afrikoje, virš Namibijos pakrantės.

Filmo pasakotojas J. Wilkinson pažymi, kad raudono smėlio Namibo dykumos kopos tarp astronautų žinomos kaip viena gražiausių Žemės vietovių, žvelgiant iš kosmoso.

Tuomet kamera palengva slenka virš svarbiausių vietų, tarp kurių – didelis kopų laukas, vadinamas Rytų smėlio jūra. Tuomet pasirodo stulbi-

nantis Italijos apačioje esančios Sicilijos vaizdas. Šiaurini Australijos pakrantę supantys žydri vandenys atrodo labai šilti, o J. Wilkinson žiūrovas praneša, kad didžiausia yra Groote sala.

Tuomet galima išvysti uragano akį. „Kai pamato tokį didžiulį, galingą reiškini, astronautai ima jį fotografuoti, todėl turime keletą ypač detalių atvaizdų. Prisimenu nuotrauką, kurioje matyti akies dugne jūros paviršiuje lūžtančios bangos“, – pasakojo J. Wilkinson.

Virš Texas valstijos galima žiūrėti du apskritimus. Anot mokslininko, tai arba vulkanai, arba kiti Žemė nelygumai, sudarantys Didžiojo vingio vietoje.

Vaidmenį filme vaidina ir atmosferos frontai – debesys virš Sicilijos dengia Etnos ugnikalnį, o virš Amazonės baseino matyti didžiulė audra.

Bernardinai.lt

Žmogus, gaminantis gardžiausią kavą pasaulyje

Bogotoje vyko geriausių pasaulio barmenų kavos virimo konkursas. 54 dalyviai, tapę nugalėtojais savo šalyse, susirungė dėl nugalėtojo vardo Kolumbijoje, kuri yra viena iš didžiausių pasaulyje kavos augintojų ir eksportuotojų. Jau dvyliktą kartą vykusiame konkurse buvo apdovanotas barmenas, išviręs geriausią ekspreso, kapučino ir savo originalią kavą.

Kiekvienas dalyvis turėjo per 15 minučių išvirti po keturis puodelius ekspreso kavos, keturis puodelius kapučino ir keturis originalius gėrimus. Visus juos atidžiai stebėjo komisija. Ji vertino ne tik kavų skonį, bet ir barmenų pristatymą, techniką, švarumą ir kitus sugebėjimus.

Konkursą laimėjo 23 metų Alechandr Martines iš Salvadoro Respublikos.

Delfi.lt

Mažiausias žmogus pasaulyje

Birželio 11 d. aštuoniolikmetis Pietų Filipinų gyventojas Junrey Balawing buvo įtrauktas į Guinness rekordų knygą kaip mažiausias žmogus pasaulyje. Vaikino ūgis – 59,9 centimetro. Jis mažesnis už žmogų iš Nepalo – 67,08 centrimetro ūgio Kha-

gendra Thapa Magara. Guinness rekordų knygos komanda šešis kartus išmatavo J. Balawing miesto rotušėje. Jaunuoliui sudėtinga judėti, tad daugiausiai laiko jis praleidžia namuose.

Delfi.lt

Užgeso A. Kazickienė

Birželio 17 dieną, penktadienį, per savo 91-ąjį gimtadienį užgeso Aleksandra Kazickienė, žinoma ne tik kaip savo vyro, žinomo verslininko ir filantropo Juozo Kazicko, veiklos rėmėja, bet ir lietuviybės puoselėtoja, įvairių labdarinių bei saugančių lietuviybę projektų vadovė ir organizatorė. Liūdną žinią Lietuvos spaudai patvirtino asociacijos Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje valdybos pirmininkas Rimtautas Vizgirda.

Gyvendami JAV su vaikais ir anūkais, Kazickų šeima kasmet lankydavosi Lietuvoje, tačiau šios kelionės nutrūko dėl A. Kazickienės ligos. 2010 metais Aleksandrą ištiko insultas, vėliau gydytojai aptiko krūties vėžį. Dėl šios priežasties Kazickai nedalyvavo ir Lietuvos tūkstantmečio minėjime, Valdovų rūmų atidaryme, šeimos bičiulio Valdo Adamkaus atsisveikinimo su Prezidentūra renginyje.

Aleksandra Kalvėnaitė-Kazickienė gimė 1920 m. birželio 17-ąją Panevėžyje. Savo būsimą vyrą Juozą Kazicką sutiko mokydama Vytauto Didžiojo universitete ir už jo ištėkėjo 1941 m. Po dvejų metų susilaukė dukros Jūratės. Dar po metų, Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, šeima – pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją, iš ten – į JAV. Šioje šalyje Kazickų šeima susilaukė keturių sūnų Juozo Mindaugo, Aleksandro Kęstučio, Mykolo Vytauto ir Jono Algimanto.

Platininių vestuvių jubiliejų, kada šeima kartu nugyvena 70 metų, Kazickai būtų minėję rugpjūčio 15-ą dieną. Juozas Kazickas nuolat pabrėždavo laimingos santuokos svarbą, primindamas ilgus su Aleksandra nugyventus metus ir sakydamas,

kad paskiausiai miršta laimingai vedę.

Dukra Jūratė Kazickaitė ne kartą apie mamą yra sakiusi, kad ši, net ir turėdama geras karjeros galimybes, atsidėjo šeimai ir labdarinai,

Aleksandra Kazickienė
Nuotr. iš „Draugo“ archyvų

lietuviybę saugančiai veiklai. Prieš 11 metų 2000 m. įkurtas Kazickų šeimos fondas (Kazickas Family Foundation), kuris teikia paramą švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, religinėms, ligonių globos įstaigoms, universitetams, mokykloms. A. Kazickienė buvo šio fondo, skirstančio paramą Lietuvoje ir JAV, garbės prezidentė.

New York, JAV veikia velionės vardu pavadinta liuanistinė mokykla.

Delfi.lt

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

*Tavo gyvenimas pradingo kaip pavasario žiedai po audros
Tavo šypsena, meilė ir išmintis bus vaisinga daugybę metų
Tavo linksma, skaidri siela gyvens Kristuje amžinai.*

A † A
**Dr. ONA JUŠKEVIČIŪTĖ
BALIŪNIENĖ**
1908.V.3–2000.VI.21

Mirties metinių proga prašome draugus, bendradarbius ir pažįstamus prisiminti a. a. dr. Baliūnieneį maldoje.

**Algis Baliūnas
Gražina Baliūnaitė-Austin**

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią

773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą. Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Pasaulio lietuvių centro kieme** sekmdienį, birželio 19 d., nuo 12 val. p. p. iki 9 val. v. vyks Joninės. Kviečiame paragauti šių savo burtais viliojančių valgių, paskanauti lietuviško alaus ir jaukiame kiemelyje sutikti daugybę draugų.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) birželio 19 d. 10:30 val. r. šv. Mišių metu paminėsime Tėvo dieną. Bus suteiktas palaiminimas tėveliams, prisiminsime Amžinybėn iškeliavusius tėvus. Tėvams bus įteiktos klebono paruoštos dovanėlės. Kviečiame gausiai dalyvauti.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos salėje birželio 19 d. po 10:30 val. r. šv. Mišių vyks tėvėlių pagerbimas ir susitikimas su kun. Dainiumi Gurevičiumi iš Vilkaviškio vyskupijos.

■ **Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia birželio 22 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę ir pasižiūrėti vaizdajuostę „Triumfo Arka“. Dainuos jaunieji solistai, gros Kauno

simfoninis orkestras. Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** Moterų gildija šeštadienį, birželio 25 d., 12 val. p. p. maloniai kviečia visus į „Polka pobūvį“, kuris vyks „Camelot Banquets“, „Sky-Lite Room“ (8624 W. 95th St., Hickory Hills, IL). Akordeonu gros Eddie Korsas, Jr. Maloniai prašome vietas užsisakyti telefonu 708-422-5937 (Frances).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Pittsburgh, PA** kuriama nauja lituanistinė mokykla. Ieškome mokytojų, norinčių dirbti mokykloje. Daugiau informacijos galite gauti el. paštu: pghmokykla@yahoo.com

■ **Pittsburgh lietuviai birželio 25 d.** nuo 3 val. p. p. nuo 9 val. v. kviečia į Jonines Lietuvių klube (904 Coal Valley Rd., Pittsburgh, PA). Pasiklausysite muzikos, padainuosite, pašoksitė, paragausite lietuviškų valgių. Daugiau informacijos suteiks Mildred Sukys tel. 412-341-7925 arba el. paštu info@pittsburghlithuanians.com arba rasite apsilankę tinklalapyje www.pittsburghlithuanians.com

■ **Liepos 17–24 dienomis** kviečiame moteris į kūrybinę stovyklą Holland, MI. Meninis pasiruošimas nebūtinas. Kaina 320 dol. Informacija teikiama el. paštu artimusu@yahoo.com.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus maloniai kviečia į filmo peržiūrą

„ Gyveno senelis ir bobutė“
iš renginių ciklo „Nepalaužta dvasia“

skirto 1941 m. birželio trėmimų 70-osioms metinėms atminti
penktadienį, birželio 24 d. 7 val. v.

Filmo „Gyveno senelis ir bobutė“ režisierė Giedrė Beinoriūtė.

Filmas „Gyveno senelis ir bobutė“ (2007 m.) – tai režisierės Giedrės Beinoriūtės senelių, ištremtų į Sibirą, gyvenimo istorija, papasakota mažos mergaitės, savaip suprantančios anų dienų įvykius, lūpomis. Filme naudojamos fotografijos iš asmeninio archyvo, jis pažvairintas animaciniais ir kino kronikų intarpais. Filmo trukmė – 30 min. Subtitrai anglų kalba. Filmas taip pat bus rodomas birželio 25–30 dienomis 12 val. p. p.

Maloniai kviečiame ateiti pusvalandžiu anksčiau ir apžiūrėti istorinę parodą „Smurto kronika“ ir vaikų meno parodą „Ką man papasakojo tėvai apie tremtį ir tremtinių gyvenimą Sibire?“

Daugiau informacijos teikiama dr. Audriaus V. Plioplio internetinėje svetainėje www.plioplys.com/current-exhibits.php ir Balzeko muziejaus internetinėje svetainėje www.balzekasmuseum.org/Pages/hope_and_spirit_exhibition.html

Muziejaus adresas 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

95-ojo gimtadienio proga sveikiname **Stasę E. Semėnienę**, ilgametę „Draugo“ bendradarbę, 40 metų redagavusių skyrių „Moterų gyvenimas“. Garbingo jubiliejaus proga nuoširdžiausių linkėjimų puokštę Jums siunčia redakcija.

Š. m. birželio 14 d. Amerikos provincijos Marjonai išrinko naują vadovybę. Suvažiavimo-kapitulos Stockbridge, MA metu nauju Tėvų marjonų provincijolu išrinktas t. Kazimierz Chwalek, MIC, anksčiau ėjęs viceprovincijolo ir Evangelizacijos skyriaus direktoriaus pareigas. Sveikiname naują provincijolą. **Felix Carroll** nuotr.

Po iškilmingo atestatų įteikimo abiturientai aplankė direktoriaus Andriaus Šmito kapą ir padėjo ant jo gėlių. **Vasario 16-osios gimnazijos archyvo** nuotr.

Birželio 11 d. Vasario 16-osios gimnazijoje vyko abiturientų išleistuvės. Mokslo baigimo pažymėjimai buvo įteikti 19-ai (6 lietuviams ir 13 vokiečių) moksleivių. Geriausiu vidurkiu (1,7) mokyklą baigė Svenja Deschl.

Miesto salėje vyko abiturientų išleistuvių pokylis, kuriame dalyvavo mokytojai, tėvai ir draugai. Abiturientai mokytojus apdovanojo gėlių puokštėmis. Susirinkusieji žiūrėjo nuotraukas, žaidė žaidimus.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMAS
Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc.
trejiems metams terminuotas
indėlis California Lithuanian Credit
Union Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747